

jaargang 1
december 2014
nummer 4

1018

*De Eilanden &
Plantage Weesperbuurt*

ADRESSEN & SPREEKUREN

HUIS VAN DE BUURT OOSTELIJKE BINNENSTAD – DE WITTE BOEI

Het sociaal wijkteam oost werkt vanuit de Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201, tel 020-6223879, www.sociaalwijkteamamsterdam.nl. Volg het sociaal wijkteam ook op Facebook.

PLUSPUNT WITTE BOEI

Werkplaats voor financiële en administratieve zaken, en alle vragen over de buurt. Open inloop elke dinsdag en donderdag, 9.30 -11.30 uur in de Witte Boei.

IJSTERK

IJsterk stimuleert, ontwikkelt en verbindt mensen. IJsterk helpt vrijwilligers, senioren, mensen met een beperking en andere buurtbewoners verbindingen te leggen, zelfvertrouwen en zelfredzaamheid te versterken en betrokkenheid bij elkaar en bij de buurt te vergroten. www.ijsterk.nl.

CENTRAM

Maatschappelijke dienstverlening. Ook voor schuldhulp. Telefonisch spreekuur, werkdagen, 9:00 – 11:00 uur, 020-557 33 38. Of kom langs bij het pluspunt.

BURENHULP

Vrijwillige onderlinge burenhulp: boodschappen doen, mee naar ziekenhuis, ondersteuning bij wandelen, gezelligheidsbezoek, hulp bij gebruik van apparatuur, zoals computer, telefoon of tv. Structureel of incidenteel. Hulpvragers en -aanbieders kunnen zich (gratis) aanmelden via 020-557 33 38 (werkdagen, 9:00 – 11:00 uur).

BUURTSPEEKUUR EILANDEN

Elke eerste woensdag van de maand, 11:00 – 12:00 uur. De Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201. Voor vragen over het spreekuur en/of de openbare ruimte in de Oostelijke Binnenstad: Nicky Hijne, nhijne@centrum.amsterdam.nl, telefoon 06-539 28 526 of Matthijs Scheffer mscheffer@centrum.amsterdam.nl, telefoon 06-109 47 111.

BUURTSPEEKUUR PLANTAGEWEESPERBUURT

Elke woensdag, 11:00 – 12:00 uur. CAFÉ EIK EN LINDE, PLANTAGE MIDDENLAAN 22. Deelnemers: Sociaal Wijkteam, Stichting STAA, politie (wijkagent) en Plantage Weesperbuurtvereniging. Info via Huis van de Buurt. De Witte Boei, 020-622 38 79. www.buurtorganisatie1018.nl

POLITIE

Spreekuren Wittenburg en Kadijken, woensdag 10:00 – 11:00 uur, Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad, Kleine Wittenburgerstraat 201. Wijkagent: Saieda.Kajouaa@amsterdam.politie.nl Spreekuren Oostenburg en Czaar Peterbuurt, donderdag 13:00 – 14:00 uur, Steunpunt Czaar Peterstraat 51. Wijkagent: Willem.Jansen@amsterdam.politie.nl. Wijkagent Kadijken en Oranje Nassaukazerne: Stephanie.de.Weijer@amsterdam.politie.nl. Wijkagenten Plantage-, en Weesperbuurt: Jan Sluijter en Fred Sterk, tel. 0900-88 44 (zie ook buurtspreekuur PWB).

STADSDEEL AMSTERDAM CENTRUM

Tel. 14020, stadsdeel@centrum.amsterdam.nl, www.centrum.amsterdam.nl.

SOCIAAL LOKET AMSTERDAM CENTRUM

Tel. 020-552 48 00, sociaaloket@centrum.amsterdam.nl. Voor actuele info over spreekuren zie www.centrum.amsterdam.nl.

MELDNUMMER OPENBARE RUIMTE

Tel. 256 41 16, voor melding of klacht over huisvuil, grofvuil, afval, fietswrakken, bestrating, groenvoorziening, etc.

SPELINLOOP

Maandag en woensdag van 9:30 – 12:00 uur voor ouders en kinderen tot 4 jaar. Uw kind kan spelen terwijl u met andere ouders praat. Kosten € 1,- per keer. OKC Kraijenhoff in de Kraijenhoffstraat 32.

STG ONTMOETINGSRUIMTE OUDEREN IN DE PLANTAGE- WEESPERBUURT (SOOP)

Nieuwe Kerkstraat 124, tel. 020-422 31 52, ma. t/m vr. van 11:00 – 17:00 uur, voor buurtbewoners van 55+. www.soopnet.nl

SPEEL-O-THEEK

Op maandag en woensdag van 9.30–12.00 uur, in het Ouder- en kindcentrum, Kraijenhoffstraat 32. U kunt speelgoed lenen voor kinderen van 0 tot 8 jaar. Kosten € 12,50 per jaar per gezin. Stadspas € 7,50.

MANTELZORG

Spreekuur Mantelzorg, De Witte Boei – van 12.30 – 15.00 uur, maandagmiddag in de oneven weken. Data 2015: 12 en 26 januari, 9 en 23 februari, 9 en 23 maart, 20 april, 4 en 18 mei, 1, 15 en 29 juni, 13 en 27 juli, 10 en 24 augustus, 7 en 21 september, 5 en 19 oktober, 2, 16 en 30 november, 14 en 28 december. De Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201. www.markant.org, tel. 06-52414751

PLANTAGE WEESPERBUURTVERENIGING

Postbus 18108, 1001 ZC Amsterdam. Voorzitter: Karel Warmenhoven, tel. 020-627 25 70, kawarmenhoven@hotmail.com.

VERENIGING VRIENDEN VAN DE PLANTAGE

Plantage Middenlaan 18, 1018 DD, Voorzitter: Leon Deben, tel. 020-624 62 46.

STICHTING TUSSEN AMSTEL EN ARTIS (STAA)

Sarphatistraat 96hs, 1018 GV. Voorzitter: Peter Anink, tel. 020-625 23 41.

WIJKSTEUNPUNT WONEN CENTRUM

Geeft huurders informatie, advies en ondersteuning op het gebied van huren en wonen. Woonsprekuren – voor advies over huren en wonen. Dinsdag: 9:00 – 10:00 uur; woensdag: 15:00 – 17:00 uur en 19:00 – 20:00 uur. Huurteam (op afspraak) – voor controle huurprijs, onderhoudsklachten en woningnames. Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad, Kleine Wittenburgerstraat 201. Tel. 020-622 76 98, centrum@wswonen.nl, www.wswonen.nl/centrum.

Inhoud

Historie aan de Amstel
pagina 7

Czaar Peterstraat bruist weer!
pagina 22

Overnieuw beginnen in Amsterdam
pagina 24

Redactioneel

De feestdagen staan weer voor de deur. In een deel van onze Oostelijke Binnenstad, vanaf de Hermitage tot aan het Artisplein, valt vanaf de vroeg vallende avond een pad van fascinerende lichtbeelden te bewonderen: de Illuminade, onderdeel van het Amsterdam Light Festival.

In dit nummer gaan we dieper in op het verschijnsel short stay, dat vooral in ons deel van de binnenstad een hoge vlucht lijkt te nemen. We leven in zware tijden, iedere cent is meegenomen en het idee dat een leegstaande kamer best eens wat geld kan opbrengen ligt gauw voor de hand. Daarom zetten we de plussen en minnen allemaal voor u nog eens op een rijtje.

In de serie toonaangevende instituten in 1018 belichten we deze keer de Hermitage, waar nu twee grote tentoonstellingen te bewonderen zijn. Nieuw is de tentoonstelling Hollanders in de Gouden Eeuw. Daar hangen reusachtige schilderijen van onze voorvaders. Vrijwel geen enkel museum in het land heeft de ruimte om die verborgen kunststukken te tonen. De Hermitage wel.

Met al die succesvolle instituten in de buurt zoals Artis, de Hortus en twee grote musea, krijgen we te maken met een enorme toeloop. En dan verrijst er ook een nog studentenstad in 1018. Hoe willen we er over pak weg vijf jaar voorstaan?

De tijd om mee te denken is aangebroken.

De redactie wenst u prettige feestdagen toe en een heel voorpoedig 2015! 🍷

En verder nog in dit nummer:

	pagina
Buurtpuzzel	7
Colofon	7
Berichten uit de buurt	8
Naar de boeren!	10
Stadsdorp	13
Boeiend treffen	13
G.B. Salm, vormgever Plantage	15
Kunst-1018	17
Uit in de buurt	18
Winter in de buurt	22
De Uitweg (verhaal)	23
Schort met een verhaal	25
SOOP-nieuws	27
Huis van de buurt	28
Burennetwerk	30
Repair café geeft tweede leven	31
Tijdelijke onderkomens in de buurt	32
Column Ballabona	34
Gezicht van 1018	35

FOTO VOORZIJDE: BRUNO VAN MOERKERKEN

De westgrens van het 1018-gebied: de Amstel, met sluizen en Carré.

De Hermitage Amsterdam: Сумасшедшая идея! (Een waanzinnig idee!)

In onze Oostelijke Binnenstad ligt, prachtig aan de Amstel, een monumentaal gebouw uit de Gouden Eeuw dat werd gebouwd als een van de eerste bejaardentehuizen van ons land: Amstelhof. Nu is er een bijzonder museum in ondergebracht: de Hermitage Amsterdam. Wie zijn de mensen van dat museum? Wie stellen ieder half jaar weer een nieuwe tentoonstelling samen uit de enorme kunstvoorraad in de Hermitage St.-Petersburg? We praten met Heleen van Ketwich Verschuur, manager commerciële zaken van de Hermitage Amsterdam.

JAN MEY

Hoe ben je hier terechtgekomen?

“Het is begonnen in juni 1987 toen ik geschiedenis ging studeren in Amsterdam en een bijbaantje in De Nieuwe Kerk kon krijgen, waar tijdelijke tentoonstellingen en manifestaties werden georganiseerd. Ik kwam uit Wageningen en liep voor het eerst door die prachtige ruimte. Ik weet nog goed hoe ik het gevoel kreeg: deze plek gaat nog een hele grote rol in mijn leven spelen. Dat is ook gebeurd.”

De Hermitage Amsterdam bestond nog niet. Maar er was wel al een vorm van samenwerking tussen de Stichting De Nieuwe Kerk en de Hermitage St.-Petersburg. Ongeveer tien jaar nadat Heleen aan de slag was gegaan in de kerk aan de Dam, ontstond in het visionaire brein van toenmalig directeur Ernst Veen het plan om een dependance van de Hermitage te vestigen in de eeuwenoude Amstelhof, dat al die tijd had overleefd. De noodzakelijke renovaties van het immense uit 1681 daterende pand waren niet meer op te brengen door de eigenaar, de Diaconie der Protestantse Gemeente. Er werd al gedacht aan een culturele bestemming. Veen sprak over zijn plan met Mikhail Piotrovsky, directeur van de Hermitage St.-Petersburg. “A crazy idea,” was diens onomwonden oordeel, “but fantastic!” Veen kreeg het voor elkaar. Een waanzinnig idee werd een fantastisch idee.

“In 2002 kregen we dit gebouw dus in de schoot geworpen, mag je wel zeggen, tenminste: een deel ervan. Na twee jaar verbouwing openden we de deuren van wat nu de Hermitage voor Kinderen is. De tentoonstellingen van de collecties uit St.-Petersburg waren nog kleinschalig, maar we hebben onze tijd ook benut om de samenwerking te versterken, een eigen huisstijl te ontwikkelen en ons te positioneren als nieuw museum hier in deze buurt. Kort daarna begonnen we de verbouwing van het hele Amstelhof voor te bereiden. We presteerden het om de klus binnen de gestelde tijd te klaren en nog binnen de begroting ook.”

Dit museum wordt nauwelijks gesubsidieerd. Maakt dat jouw taak zwaarder?

“Niet alleen voor mij, voor al mijn collega's hier. Maar het maakt het natuurlijk ook uitdagend. Pasgeleden heb ik een onderzoeksrapport gelezen over ondernemerschap in de culturele sector en daar werd eigenlijk gezegd dat veel instellingen helemaal niet aan nevenactiviteiten zoals een winkel of horeca of commerciële verhuur willen beginnen, omdat ze ervan uitgaan: als we dat doen, dan worden we gekort op onze subsidie. Maar dan denk ik, ‘so what?’ Als je voor een deel jezelf kan bedruipen, dan blijft er geld over om andere initiatieven te subsidiëren. Ik vind eerlijk gezegd ook dat een groot museum zoveel mogelijk zijn eigen broek moet kunnen ophouden. Dat is ook mijn drijfveer hier, ik wil geld verdienen voor deze tent. Het is echt een prachtig bedrijf.”

Waarom ook een Hermitage in Amsterdam?

“De Hermitage was allang op zoek naar dependances in de wereld om het behoud van hun collecties te financieren. Het probleem daar is vooral de opslag van die onvoorstelbare collecties. Ik kom er gemiddeld twee keer per jaar. Je ziet dat ze nieuwe depots bouwen en betere klimaatinstallaties krijgen, maar ze hebben nog lang niet alles goed kunnen regelen. Die dependances konden daarbij helpen. Zeker omdat er zo veel meer aandacht komt voor alle collecties van de Hermitage. De Hermitage Amsterdam is nu verreweg de grootste dependance, met ongeveer 400.000 bezoekers per jaar.”

Er is nu een grote nieuwe tentoonstelling naast de huidige. Kan dat allemaal in dit gebouw?

“Tot nu toe stonden we vaak voor de helft leeg, zo groot zijn we. We streven er wel naar om alle ruimtes efficiënt te gebruiken. Toen het Van Gogh Museum verleden jaar een poosje dicht was hebben we hier in één vleugel een groot deel van hun collectie gehuisvest, terwijl in de andere vleugel onze eigen tentoonstelling gewoon doorging. Het was een groot succes. Van Gogh trekt veel meer toeristen dan wij en kregen we dus een nieuw publiek binnen onze muren.

Heel erg blij zijn wij dat wij de komende jaren Hollanders van de Gouden Eeuw mogen tonen. Met deze nieuwe tentoonstelling denken we heel wat meer bezoekers uit vooral eigen land te trekken. Op langere termijn wordt dat onze doelstelling: twee halfjaarlijkse tentoonstellingen uit de Hermitage St.-Petersburg en de tentoonstelling Hollanders van de Gouden Eeuw.” Die laatste is een samenwerking met het Amsterdam Museum en het Rijksmuseum. Zij stellen een aantal reusachtige schilderijen tentoon,

waarvoor alleen de Hermitage Amsterdam een expositieruimte heeft die groot genoeg is. We willen ze drie tot vijf jaar hier houden.”

Wie bepaalt de tentoonstellingen hier, jullie of St.-Petersburg?

“Dat gebeurt in overleg met de Russische conservatoren. Voor de komende vijf jaar hebben we de programmering wel rond. Soms zien we een voorstel van St.-Petersburg niet zitten. Bijvoorbeeld over paarden of munten. Dat trekt geen bezoekers hier. Wij hebben een vrij goede neus voor wat succesvol is. De collectie daar is onuitputtelijk, dus daar komt altijd iets goeds uit.”

Mis je De Nieuwe Kerk, waar het allemaal begonnen is?

“Ik hoef De Nieuwe Kerk niet te missen. Daar fiets ik namelijk iedere week nog een paar keer naartoe. De Nieuwe Kerk en de Hermitage Amsterdam is één en dezelfde organisatie. Wij maken daar ook de tentoonstellingen. Cathelijne Broers is directeur van beide instellingen. Maar ik moet wel toegeven, sinds ik hier aan de Amstel werk en ik kom aanrijden op mijn fiets, dan word ik nog altijd overvallen door een gevoel van: je zal hier maar werken! Het leuke is, dan zet ik mijn fiets op slot en begint mijn werkdag. Dat maakt mij gelukkig. Ik hoop hier nog twintig jaar te kunnen blijven.”

Zien: Dining with the Tsars. Hollanders in de Gouden Eeuw

FOTO: MARIA HELDENDAEL

een onderhoudsbeurt voor je stem?
Wil jij
 met vrienden zingen?
 beter leren zingen?
 je presentatie verbeteren als je in het openbaar spreekt?

Cecile Roovers
 Ik ben zangeres, actrice, dirigente.
 Ik geef les bij jou in de buurt.
 En breng je graag dicht bij je eigen stem!

Ga naar www.cecilerovers.com of
 bel 0647209213 en neem een proefles

Margarita Petrova
 Ervaren therapeut - lid NVA

ACUVITAE
 ACUPUNCTUURPRAKTIJK

www.acuvitae.nl
 020 463 82 43
 VALKENBURGERSTRAAT 188E

Jacqueline Smit Frederique Lucanet

pianoles?

voor beginners en gevorderden
 alleen volwassenen

www.lucanet.nl
 06 4392 4375 (bij Artis)

Pedicuresalon
Tilly Brouwer
 Geregistreerd in het KRP
 Voetreflexologe BER-lid

Gespecialiseerd in de diabetische voet

Kattenburgerhof 79
 Tel: 020 - 62 66 112
www.tillybrouwer.nl

ProVOET
 Landelijke Organisatie voor de
 Voetverzorging / Pedicure

 VME
 voorschoolse muziek educatie
CENTRUM

MUZIEKCURSUSSEN
 ouder/kindgroepen
 en kindercentra
 0 - 4 jaar

Plantage Doklaan 30hs
www.vmecentrum.nl

CZAAR PETER
 ADVOCATUUR
 PROFESSIONEEL & BETROKKEN

KOM NAAR HET
 INLOOFSPREEKUR VOOR
GRATIS
 JURIDISCH
 ADVIES
 IEDERE DONDERDAG
 VAN 17.30 tot 18.30 uur

Heeft u vragen op het gebied van
 familierecht of jeugdrecht? Of wilt
 u meer weten over zaken die te maken
 hebben met het strafrecht of
 consumentenrecht? Kom dan naar het
 infoopspreekuur voor een gratis advies.

1* Leeghwaterstraat 18
 (hoek Czaar Peterstraat)
 1018 RC Amsterdam
 t 020 - 778 79 22 / i 020 - 370 51 96
 e info@czaarpeteradvocatuur.nl
www.czaarpeteradvocatuur.nl

SAGRA
DELL'UVA

wijnwinkel | webshop | proeflokaal

dagelijks mini-wijnproeverij van 16.00 tot 20.00 uur
3 glazen wijn voor € 10,-

plantage kerklaan 24hs | 1018tb amsterdam | 020-3206195 | www.sagra.nl
 dinsdag t/m vrijdag 12.00 tot 20.00, zondag en maandag 16.00 tot 20.00 & zaterdag 11.00 tot 20.00

 = GEEN buurtkrant	 = WEL buurtkrant
--	---

Buurtpuzzel

BRUNO VAN MOERKERKEN

Een van de genoemde redenen dat de twee buurtkranten *De Eilander* en de *Plantage Weesperbuurtkrant* gingen fuseren was dat de buurt daarmee 'aaneengesmeed zou worden'. Welnu, om dat doel kracht bij te zetten presenteren we de komende nummers een paar puzzeltjes. Deze keer hebben beide onderwerpen een geologisch tintje.

Herkent u onderstaande versieringen in de (semi-) openbare ruimte? Zo nee, maar ook zo ja, ga op zoek, ga kijken en ontdek uw buurt!

1.

2.

1. De Griekse godin Gaia van Hildo Krop sieraft het (voormalig) Geologisch Instituut aan de Nieuwe Prinsengracht 130.
 2. Rondraaiende bal van gneis (metamorfe graniet), uitgevoerd als fontein in het Oostenburgerpark.

Colofon

1018 is een buurtblad voor de oostelijke binnenstad en komt tot stand dankzij een groep vrijwilligers (redactie) en met medewerking van het Huis van de Buurt Oostelijke Binnenstad.

Verschijsning

Het Buurtblad komt zes maal per jaar uit in een oplage van 8.300 exemplaren.
 ISSN: 2352 - 4111.

Eindredactie / Secretariaat

Titia Koerten, Linda Timmermans,
 e-mail: redactie1018@gmail.com.

Redactie

Vera Amende, Léon Deben, Maria Heijndael, Titia Koerten, Jan Mey, Brigitte van Meurs, Bruno van Moerkerken, Linda Timmermans, Karel Warmenhoven en Mila Wybenga (HvdB).

Basisontwerp & opmaak

www.werkplaatsamsterdam.nl.

Druk

Dijkman Print, Diemen.

Inzenden kopij

Inlevering kopij en foto's: vóór 23 januari 2015. In Word per e-mail naar redactie1018@gmail.com. Foto's met naam van fotograaf en vrij van auteurs- en portretrecht.

De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden artikelen in te korten of niet te plaatsen, foto's te bewerken of niet te plaatsen en is niet verantwoordelijk voor aangeleverde foto's van derden. Foto's toezenden in hoge resolutie (JPEG, TIFF, RAW formaat).

Advertentieopgave

Huis van de Buurt, t.a.v. Mila Wybenga: 020-6223879,
m.wybenga@ijsterk.nl.
 Inleveren vóór 28 januari 2015.

Verschijningsdatum volgende nummer

Omstreeks 16 februari 2015.

Bezorging

Huis-aan-huis in alle brievenbussen zonder NEE/NEE sticker. Ook zijn er diverse afhaalpunten in de buurt, zoals sigarenwinkel Zijlstra op hoek Plantage Middenlaan/Plantage Kerklaan of bij 't Zonnemeer Natuurvoeding, Nieuwe Kerkstraat 8. Ook in het Huis van de Buurt aan de Kleine Wittenburgerstraat 201, Oosterkerk, gezondheidscentra en huisartsen kunt u een blad ophalen.

Vragen en klachten

Huis van de Buurt: 020-6223879.

Facebook

 Ook wij zitten op Facebook. Like ons op 'Plantagebuurt' of 'De Eilander'.

MARIA HEIJDENDAEL

Intocht Sinterklaas

Tijdens de natte intocht van Sinterklaas op zondag 16 november waren we vooral heel benieuwd welke pieten de Sint had meegenomen op zijn stoomboot. Maar zoals altijd waren de leukste pietjes gewoon langs de kade te vinden. Zoals deze stoere meisjespiet die aan kwam lopen vanaf de Wittenburgergracht, op weg naar het Scheepvaartmuseum om de Sint te begroeten.

FOTO: MARIA HEIJDENDAEL

VERA AMENDE

De Wittenberg

Waarom wil de gemeente nú pas onderzoeken of de plannen voor een short-staybestemming in de Wittenberg in orde zijn? Jaren geleden heeft de commissie ouderenhuisvesting van de Oostelijke Binnenstad de diaconie al gevraagd wat er met het gebouw zou gebeuren. Ouderenhuisvesting! Plannen en tekeningen waren al in de maak. Geen sociale huurwoningen, maar goed, als ouderen hun koopwoningen zouden verkopen, zouden ze de gevraagde huur kunnen betalen. En zouden hun woningen in de binnenstad vrijkomen. Op 15 oktober lichtte Jan van Duijn van de diaconie de nieuwste plannen toe. Hij overdonderde er een zaal vol mensen mee. 'Het bestemmingsplan Oostelijke Binnenstad staat short stay toe. Dus slopen we alles binnen de buitenmuren, behalve de kapel.' Het Plantage-Weesperbuurtoverleg heeft direct een raadsadres gestuurd naar de gemeenteraad. Hoe kan het dat er nu ineens wél extra subsidies en fondsen zijn gevonden voor dit project? En het bestemmingsplan rept wel van een gemengde bestemming, maar op die plek is een detailhandellint waar niet gewoond mag worden. 25 parkeerplaatsen in de tuin? Niet toegestaan. En levert dit wel een positieve bijdrage aan de buurt, zoals is vereist? De samenhang in de buurt wordt verder ondermijnd. Maar Van Duijn heeft de contracten al praktisch getekend.

KAREL WARMENHOVEN

Het Plantage Weesperbuurt Overleg (PWO)

Het PWO is een platform van buurtbewoners en bedrijven dat graag op de hoogte blijft van wat er zich afspeelt in de buurt en zo nodig wil meedenken en meepraten over de plannen die de gemeente ontwikkelt of laat ontwikkelen voor ons gebied. Mogelijk ook voor u interessant?

Deelnemen aan het PWO kost u geen

FOTO: LINDA TIMMERMANS

LINDA TIMMERMANS

Sint Maarten

'11 November is de dag, dat mijn lichtje branden mag!' Als de dagen korter worden, tellen de jonge kinderen de dagen weer af tot ze met hun lichtje en een liedje snoepjes mogen ophalen. Ook de Plantagebuurt, met name de Henri Polaklaan, was weer druk met mooi versierde portieken en vele sportief deelnemende huiseigenaren. En burens aan de Plantage Parklaan grepen het ook dit jaar weer aan om een buurtborrel te organiseren met vuurkorven, wijn en hapjes. Inclusief strenge bewaker voor de verdeling van snoep!

Buurtmoestuyn Dijkgracht

Gewapend met gieters en schoffels betraden op 26 oktober de eerste tuinpieniers van de toekomstige Shaffy's tuin, het leeggekomen DIVV terrein op de Dijkgracht. In afwachting van een nieuwe bestemming hebben bootbewoners van de Dijkgracht de gemeente benaderd met het plan om hier een tijdelijke tuin voor buurtbewoners op te zetten. Tot 31 december 2018 kan er worden getuiniert in bakken en daarna besluit de gemeente opnieuw over de toekomst van het terrein. De hoop is dat de tijdelijke tuin zich in de komende vier jaar als onmisbare buurtvoorziening zal bewijzen. De eerste tuinpieniers komen van het Oosterdokseiland, Kattenburg en uit de Nieuwmarktbuurt. Geïnteresseerden kunnen zich melden bij joanne@shaffystuin.nl.

geld en niet veel tijd. Voor 2015 denken aan zes bijeenkomsten. Twee daarvan zijn gewijd aan het zogenaamde voortgangsoverleg, waarbij ambtenaren u inlichten over de voortgang van bijvoorbeeld buurtprojecten, verkeers- en bouwplannen, de inrichting van de openbare ruimte en onderhoudswerkzaamheden.

Geef uw naam en adres op bij het Sociaal Wijkteam Oostelijke Binnenstad (tel. 6223879), zodat u op de hoogte gehouden kunt worden van de agenda voor de volgende vergadering of van het verslag van de laatste vergadering. U kunt hiervoor contact opnemen met Pim van Galen of Anke Weber.

Het Namenmonument

Op 12 november ontvingen de deelnemers aan het bewonersoverleg van 2 juli een e-mail van de burgemeester van Amsterdam en de voorzitter van de bestuurscommissie Stadsdeel Centrum met de mededeling dat er nog geen besluit is genomen over de vestiging van het monument in het Wertheimpark.

Zowel het College van B&W als de bestuurscommissie van Stadsdeel Centrum vinden het belangrijk dat er in Amsterdam zo'n monument komt en dat het een goede start krijgt. Alle geuite bezwaren worden fair en grondig onderzocht. Er wordt gesproken met belanghebbenden en gekeken naar mogelijke oplossingen, uitdrukkelijk inclusief alternatieve locaties. Zodra de resultaten van dit onderzoek be-

kend zijn worden deze eerst voorgelegd aan de deelnemers van het gesprek van 2 juli. De mail wordt besloten met de zin: "Naar verwachting zal dit begin volgend jaar zijn."

Het verslag van de bijeenkomst van 2 juli telt maar liefst bijna vijf pagina's bezwaren tegen het monument op die plaats. Destijds meldde burgemeester Van der Laan nog te willen afspreken dat de resultaten van het onderzoek eind augustus of begin september in een tweede bijeenkomst zouden worden doorgesproken. Dat wordt nu dus begin volgend jaar. Wellicht een goed teken dat er inderdaad grondig naar dit project wordt gekeken, waarbij je ook bij het vinden van een alternatieve plaats niet wil vervallen in eerder gemaakte fouten.

Voor meer informatie:
www.enwatkomterdan.nl

FOTO: EVA VILLANUEVA

Naar de boeren!

Zeventig jaar geleden liep de Tweede Wereldoorlog op z'n eind. Het zuiden van Nederland was bevrijd, maar boven de rivieren zuchtte de bevolking nog onder de Duitse bezetting. Door de kapotte infrastructuur kon er nauwelijks voedsel en brandstof worden aangevoerd. Bovendien hadden de Duitsers tot nader orde alle goedertransporten stopgezet als represaille voor de spoorwegstakingen. Het verstede-lijkte westen had het zwaarst te lijden onder deze schaarste en toen de winter inviel werd er hier echt honger geleden.

Er dreigden duizenden kinderen te overlijden aan ondervoeding als er niet snel zou worden ingegrepen.

TITIA KOERTEN

DE DIRECTEUR-GENERAAL VAN de voedselvoorziening nam het initiatief om kerkelijke genootschappen in actie te laten komen tegen de honger. Hiervoor werd het Interkerkelijk Bureau (IKB) opgericht. Het Interkerkelijk Bureau regelde voedseltransporten van de provincies waar nog wel voedsel was, naar de grote steden. Kerken riepen gelovigen in het Noorden en Oosten op om uitgehongerde kinderen in huis te nemen. Bij de lokale IKB-afdelingen waar maaltijden voor kinderen werden verstrekt, konden ouders hun kinderen aanmelden voor evacuatie.

Het Verzetsmuseum heeft een tentoonstelling ingericht, waarin een aantal hongerevacués vertellen over hun ervaringen voor, tijdens en na de evacuatie. De tentoonstelling start bij hun situatie thuis: die is onder meer verbeeld door een tafel waarin de vormen van borden en

bestek zijn uitgezaagd. Dit verbeeldt het gebrek aan eten en het lege, holle hongergevoel dat heel naar aanvoelde. De kinderen van toen vertellen hoe het was om honger te hebben: je hebt geen energie meer, hebt het ijskoud en je wordt uiteindelijk suffig en onverschillig.

De beslissing om hun kinderen te laten evacueren was voor de ouders geen eenvoudige. Het was volstrekt onduidelijk hoelang de oorlog nog ging duren en ze wisten niet waar hun kinderen terecht zouden komen. Ze hadden echter geen andere keus: veel kinderen waren al zo verzwakt dat ze geen voedsel meer konden binnenhouden. Niet ieder kind kon echter worden geëvacueerd. Had je schurft of luizen of plaste je nog in bed, dan kwam je niet in aanmerking.

De kinderen werden per boot, bus of trein naar hun bestemming gebracht. Het vervoer gebeurde vaak in het donker na spertijd. Voor de kinderen angstig en spannend tegelijk. Verzetsgroepen probeerden met deze transporten Joodse kinderen mee te laten smokkelen. Zo kreeg een van de geïnterviewde evacués net voor vertrek een baby in haar handen geduwd met de vraag of ze tijdens de reis op haar

wilde letten. Een hele verantwoordelijkheid voor een meisje van twaalf, want de baby stond natuurlijk niet op de transportlijst en toen de Duitsers kwamen controleren hield ze haar verborgen onder haar jas.

Op het platteland, waar de meesten terecht kwamen, was nog geen gebrek. In de tentoonstelling wordt dit verbeeld door een tafel die gedekt is met de uitgezaagde borden en bestek van de vorige tafel. Eenmaal bij het pleeggezin kregen de evacués eten voorgezet wat hun magen niet meer gewend waren, maar dat wende snel. De meeste kinderen pasten zich in het pleeggezin snel aan; ze spraken binnen de kortste keren het lokale dialect en hadden achteraf gezien de tijd van hun leven. Anderen troffen het minder, werden ingezet als hulp in de huishouding of hadden gewoon heel erg last van heimwee. In totaal werden zo'n 40.000 kinderen uit de randstad in de noordelijke provincies ondergebracht. Veel evacués hielden tot ver na de oorlog contact met hun pleeggezin.

Naar de boeren! is nog te zien tot en met 12 april 2015 www.verzetsmuseum.org.

Lieve Vera, brieven van een Amsterdams gezin aan een hongerevacuë

“We hebben gisteren het Rode Kruis pakket gekregen. Ik heb er een soort krijgstdans omheen gevoerd. Acht spierwitte broden en twee pakken boter, dat smolt in je mond. Ik ben er helemaal van opgefleurd, alleen bij het idee alleen al, dat we brood en boter in de kast hebben.”

VERA AMENDE

IK WAS EEN van de vele Amsterdamse kinderen die bij de boeren werden ondergebracht. Met nog een broertje en later nog een oudere zus. De tentoonstelling *Naar de Boeren!* brengt veel herinneringen boven. Eten was er bijna niet meer en ik was dan ook allang blij dat er ergens onbekende mensen gevonden waren die mijn broertje en mij wilden voederen.

Vaag herinner ik mij nog het gezicht van mijn vader, toen wij weggingen. Verstopt verdriet om zijn onmacht, omdat hij niet langer in staat was om voor zijn kinderen te zorgen. En ook de schrik van de boerin bij het zien van twee Amsterdamse kinderen, mager tot op het bot, nog geen dertig kilo wegend. Mijn mooie zwarte fluwelen zondagse jurk met de kanten kraag en het fluwelen buisje van mijn broer, gemaakt van oude overgordijnen, konden onze povere gestalten slecht

verhullen. Voordat we iets te eten of te drinken kregen, moesten we eerst naar de kelder om op de bascule gewogen te worden. Een week later werden we weer gewogen. In precies zeven dagen was ik zeven pond aangekomen en mijn broertje iets minder.

FOTO'S: VERA AMENDE

Toen ik in de Midden-Beemster was, schreven mijn moeder en zusjes mij regelmatig brieven. Hiermee bleef ik op de hoogte van de kleine dagelijkse dingen van het gezin. In de brieven wordt bijna niet gerept over de dagelijks zorgen, zoals het urenlang in de rij staan bij de gaarkeuken, de zorg voor brandstof, de strijd tegen vervuiling, luizen, vlooien en schurft. Dit hoorde bij het gewone dagelijkse leven en dus niet interessant. Het Rode Kruispakket met brood en boter, dat was pas nieuws! De brieven vond ik zo'n dertig jaar later terug op zolder en in 1978 zijn ze gepubliceerd in een boekje.

Lieve Vera, brieven van een uitbesteed Amsterdams kind in de Hongerwinter van 1945, *De Oude Stad*, Amsterdam, 1978. Herdruk in 1995 op initiatief van het Oranje Fonds.

De gedenksteen van Hildo Krop aan de Oosterkerk

Aan de buitenkant van de Oosterkerk, naast de oorspronkelijke hoofdingang, is een opvallend wit reliëf ingemetseld. Er is een schip afgebeeld dat aan komt varen over het water. De man in de boot draagt een zware zak op zijn schouder. Rechts aan de rand van de stad staat een moeder met haar armen beschermend om haar twee kinderen geslagen te wachten op de zak. Aan de hand van de afgedrukte tekst en het jaartal 1945 wordt duidelijk wat hier wordt afgebeeld: “Wat liefde samenbracht in 't jaar van barre nood, heeft menig oude en kind gered van hongerdood.”

Toen tijdens de Hongerwinter het gebrek aan voedsel op de Oostelijke Eilanden steeds nijpender werd, richtten de dominee van de Oosterkerk en de pastoor van de toenmalige Annakerk, samen het Interkerkelijk Comité Levensmiddelenvoorziening voor de Oostelijke Eilanden op. Vervolgens legden zij contacten met

FOTO: BRUNO VAN MOERKEN

kerken in de noordelijke provincies met het verzoek om voedsel in te zamelen voor de hongerende bevolking. Dit moest in het geheim per boot naar Amsterdam gebracht worden. De Centrale Keuken bereidde hiervan maaltijden voor de baby's, kinderen, zieken en bejaarden van de Oostelijke Eilanden. Het een uitzonderlijk initiatief in een tijd waarin het niet gebruikelijk was dat protestantse en katholieke kerken samenwerkten. De steen is gemaakt door Hildo Krop, destijds de stadsbeeldhouwer van Amsterdam, en is in 1946 door de dankbare bevolking van de Oostelijke Eilanden geschonken aan de Oosterkerk.

Xia Massage Center

gespecialiseerd in
Chinese massage, pedicure,
manicure en harsen

Oostenburgergracht 65
1018 NC Amsterdam
Tel. 0619415001

ACUPUNCTUUR MESOLOGIE

Paul Horsthuis
Czaar Peterstraat 107
www.maac.nl
020-4205441

KANTOOROPLEIDINGEN

telefoniste/receptioniste, secretaresse
(financieel) administratief medewerker
medisch- en juridisch secretaresse
medisch- en juridisch administratief medewerker
praktijkdiploma boekhouden

Computer Educatie Amsterdam
020 - 623 39 32
Veembroederhof 105
info@cea-ccc.nl • www.kantooropleidingen.nl

HIER

had uw
advertentie
kunnen
staan!

BERT FAAS "INLIJSTERIJ"

- Moderne en klassieke lijsten op maat in aluminium en hout
- Ornamentlijsten
- Ophangsystemen
- Indien gewenst inlijstwerk gratis bezorgd

PLANTAGE KERKLAAN 4 sous
Tel.: 020-4284049

info@deinlijster.nl www.deinlijster.nl

UITVAARTCENTRUM ELDERS

gehele uitvaartverzorging

rustig en intiem afscheid nemen
in een kleinschalig rouwcentrum
t/o begraafplaats en crematorium
De Nieuwe Ooster

thuisopbaringen zijn ook mogelijk

(eigenlijk is vrijwel alles mogelijk)

020 6252201

Kruislaan 235 Amsterdam

David en Liva Elders
www.uitvaartcentrumelders.nl

HADDERS & WIELEN

Vof

TUIN

- ONTWERP & ADVIES
- AANLEG
- ONDERHOUD
- ALLE BESTRATINGEN

Ook: *ekologische tuinaanleg - schaduwtuinen*
kleine tuinen - bijzondere sierbestratingen -
onderhoudscontracten

Sarphatistraat 560, 1018 AV Amsterdam, 020-6268480

kleines en heren kapsalon
mit zonnebank!

U kunt bij ons online uw afspraak maken

www.tanjashaarmode.nl

Oostenburgergracht 39
1018 NB Amsterdam
(020) 6207443
info@tanjashaarmode.nl

dondag tot woensdag 8.30 tot 17.00 uur
donderdag tot zaterdag 18.00 tot 20.30 uur
vrijdag 8.30 tot 19.00 uur
zaterdag 8.30 tot 16.00 uur alleen op afspraak

HUISSTIJLEN

LOGO'S

FOLDERS

FLYERS

AFFICHES

WEBDESIGN

FOTOGRAFIE

Gerrit Alink
GRAFISCH ONTWERP & FOTOGRAFIE

T. 06 10 70 44 76
www.gerritalink.nl | info@gerritalink.nl

Wijnkoperij de Hermitage

Voor de Feestdagen:

Pipoli Aglianico 2012 rood Basilicata (Zuid-Italië) € 7,25
Vanaf 12 fl. assorti minus 10%

www.wijnkoperij-de-hermitage.nl
Nieuwe Herengracht 18 sous
telefoon: 020 623 58 77

stadsdorp x centrum x oostamsterdam

NIEUWS STADSDORP CENTRUM OOST

Op zaterdag 8 november 2014 gaf hoogleraar Koen Frenken van de Universiteit van Utrecht (Innovatiewetenschappen) in Eik en Linde een toelichting over de deeleconomie. Hij spitste zijn lezing toe op het gedeeld autogebruik en nam ons mee bij de beantwoording van de vraag: hoe groot kan autodelen worden?

Autodelen is vooral belangrijk in de grote steden omdat daar een tekort is aan parkeerplaatsen en goed openbaar vervoer aanwezig is. Hij besprak onder andere Greenweels, Connectcar, Smart en Snappcar. Voordelen van gedeeld autogebruik zijn onder andere: het is goedkoper bij weinig gebruik, er is lokale beschikbaarheid, er is keuzevrijheid in het type auto en het geeft een betere benutting van ruimte en de auto. Tot slot ging hij ook nog even in op het delen van andere spullen zoals boormachines, wasmachines en andere apparaten. Het ligt voor de hand dat ons stadsdorp in de buurt een bijdrage kan leveren via de rubriek Vraag en Aanbod op onze website.

Het dineren in het Occohofje bevalt zeer goed. Het is lekker eten en we hebben een enthousiaste kok. Deze kok, Edwin Wessels, bakt ook één keer per week brood op bestelling (bestellen kan via edwinbaktbrood@hotmail.com)

De eerstvolgende bijeenkomst van Stadsdorp Centrum Oost (SCO) is op zaterdag 3 januari 2015 bij café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22, 12:00-14:00. We beginnen met Annegreet van Bergen die over haar nieuwe boek "De Gouden Jaren" zal vertellen en we besluiten met het heffen van het glas om elkaar een voorspoedig, gelukkig en gezond 2015 te wensen.

Meer info en contact:
www.stadsdorpcentrumoost.nl.
En via Facebook: Stadsdorp Centrum Oost.

Wat doet
de buurt
voor jou?

WIL MERKIES

Met dit thema opent Boeiend Treffen zondagmiddag 25 januari 2015 in de Witte Boei het nieuwe seizoen. Een actueel onderwerp waar iedere bewoner in postcodegebied 1018 mee te maken krijgt nu de overheid zich steeds meer terugtrekt. Gaan we door het nieuwe beleid minder participeren en ons minder inzetten voor anderen en voor de wijk. Doen we het op een eigen en andere creatieve manier waar beleidsmakers en professionele werkers nog wat van kunnen leren.

In Boeiend Treffen kan iedereen op 25 januari vanaf 15.00 uur in een informele sfeer meedenken, luisteren en afspraken maken. De bar is open en er is muziek.
Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201, op zondag gratis parkeren.
Voor informatie: mail naar wil@merkies.com

FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

ELS DORRESTIJN
Binnenkadijk 419
1018 AX Amsterdam
06 - 2462 0953
www.dorels.nl

restauratie & conservering
adviezen, vrijblijvende offertes
meubelen en houten objecten
marieke a. griffijn
plantage badlaan 15-1
lid restauratoren nederland
atelier brouwersgracht 140c
maak een telefonische afspraak
020 6206404 / 06 30005208

Shiatsu-massage
Koen Tangelder

*Bij diverse lichaamsklachten,
stress en burn-out*
Praktijk De Kadijk
Laagte Kadijk 41
Tel. 020 616 1377
www.koentangelder.nl

PRAKTIJK DE KADIJK

Fysiotherapie praktijk te Amsterdam

- Fysiotherapie
- Manuele therapie
- Bekkenbodem therapie
- Oedeemfysiotherapie
- Kinderfysiotherapie
- Acupunctuur
- Shiatsu
- Lichaamswerk
- Adem- en ontspanningstherapie
- Heptonomie
- Sportfysiotherapie

Alle 9 therapeuten voldoen aan de kwaliteitseisen van zorgverzekeraars. Wij werken nauw samen met huisartsen en specialisten.

Aanmelden via: 020-6261936
www.praktijkdekadijk.nl

SIGARENMAGAZIJN
P. ZEILSTRA
Pl. Middenlaan 28 tel. 6242075
GROTE SORTERING
**PIJPEN, AANSTEKERS, SIGAREN,
O.A. DOMINICAANSE LONGFILLERS,
PIJPTABAK, HUMIDORS**

Steun de boer: neem elke week een biologisch groente- en fruitpakket van Odin. Ook biologisch vlees te bestellen.

**'T ZONNEMEER
NATUURVOEDING**

Nieuwe Kerkstraat 8
Tel. 62 51 223

Ruim assortiment biologische groente, fruit, brood, granen, zuivel, sappen etc.

Woonsprekuur

Huis van de Buurt
Oostelijke Binnenstad
Kleine Wittenburgerstraat 201
Dinsdag van 9-10 uur;
woensdag van 15-17 uur en
van 19-20 uur.
Tel **622 76 98**

Huurteam

Het huurteam helpt huurders met het voeren van huurprijzen en onderhoudsprocedures. Het huurteam werkt op afspraak.
Tel **622 76 98**

www.wswonen.nl
centrum@wswonen.nl

VOETREFLEXOLOGIE
OORACUPUNCTUUR
SIVAS THERAPIE

PRAKTIJK VOOR
ALTERNATIEVE ZORG
AMSTERDAM
GEESKE LANTING
WITTENBURGKADE 45 / 1018 LK AMSTERDAM
T 020 785 49 55 / M 06 150 811 67
WWW.PRAKTIJKAZA.NL / INFO@PRAKTIJKAZA.NL

ver>olgens.nu
testplatform voor studie en beroep
**voor middelbare
scholieren
en studenten**
www.vervolgens.nu
020 - 42 32 604
06 - 49 14 82 68

G.B. Salm, vormgever van de Plantage

In de eerste helft van de negentiende eeuw werd de Amsterdamse architectuur gekenmerkt door het historicisme, een stroming die volgde op de verlichting en stijlen omvatte als neogotiek, neoclassicisme en neorenaissance. Als reactie hierop ontstond het eclecticisme in de tweede helft van de negentiende eeuw. Deze stroming vond het absurd een tijdperk uit het verre verleden te idealiseren, zeker met de nieuwe technologieën waarmee nieuwe mogelijkheden beschikbaar kwamen. Ze weigerden architectuur in te zetten als uiting van bijvoorbeeld een politiek of religieus ideaal, zoals respectievelijk Berlage en Cuypers deden. Doel was het erkennen van de moderne samenleving die zich steeds meer afkeerde van homogeniteit en zich ontwikkelde naar meer pluriformiteit en individualisme. Architectonisch kwam dit neer op een combinatie van oude én nieuwe stijlen zodat een nieuw geheel ontstond.

LYN ERISMAN

GERLOF BARTHOLOMEUS SALM (Amsterdam, 1831-1897) was een belangrijke architect binnen deze stroming en van grote invloed op de vorming van de Plantagebuurt en omgeving. In 1856 trouwt hij zijn nichtje Bregtje Salm. Zoon Abraham wordt geboren in 1857 en Hendrik in 1859. De jongste overlijdt kort na zijn geboorte, Bregtje volgt niet lang daarna. Hij hertrouwt en er volgen nog zes kinderen. Vanaf 1870 woont het gezin op de Plantage Middenlaan 25, wat hij samen met nr. 23 heeft ontworpen in opdracht van de Amsterdamse Bouwmaatschappij. Ook nr. 27 is zijn ontwerp, waar vanaf 1888 de Plantage Bewaarschool zat.

FOTO: GANNA VERHOEVEN, GHV BOUW AMSTERDAM

Zijn vriend en overbuurman Gerardus Westerman, die woonde op de plek waar nu de Hollandsche Schouwburg ligt, was één van de drie oprichters van Artis en directeur van 1847-1890. Salm was jaren zijn vaste ontwerper. Van zijn hand zijn onder andere de roofofengalerij, de bibliotheek, een aantal bruggen, de bergloodsen aan de Plantage Muidergracht (onlangs gerestaureerd en toepasselijk de Salmhuisjes genoemd) en het aquarium. Het laatste heeft hij waarschijnlijk met zijn zoon ontworpen.

Het is onduidelijk of vader en zoon samen een bedrijf hadden. Aangenomen wordt dat G.B. Salm op den duur de hulp van zijn zoon, die ook architect was, inriep bij grote klussen. Later is Abraham meer voor zichzelf gaan werken. Tweemaal kregen ze de opdracht om de kweekschool voor machinisten te ontwerpen. In 1878 bouwde Gerlof twee schoolgebouwtjes op de Oostenburgermiddenstraat 60, inmiddels verslonden door de Van Gendthallen. Toen deze te klein werden, ontwierp Abraham negen jaar later het nieuwe onderkomen van de school inclusief internaat, ditmaal aan de Plantage Muidergracht 12-16.

Ze werden vaker door grotere bedrijven ingehuurd, zoals de AOM (Amsterdamsche Omnibus Maatschappij), een

exploitant van paardentrams. In opdracht hiervan ontwierp G.B. Salm de directeurswoning op de Plantage Middenlaan 60. Op het achtergelegen binnenterrein ligt nog het vervallen stalgebouw en koetshuis, wat later in gebruik werd genomen als atelier door stadsbeeldhouwer Hildo Krop. Op het Roeterseiland bouwde hij een heel complex van remises en stallen, werkplaatsen, een technisch bureau, pakhuizen en het hoofdkantoor. Tegenwoordig zit hier het complex van de UvA.

Tussen 1878-1905 bouwden ze beiden aan de Brood- en meelfabriek Ceres. Onder andere werkplaatsen, een bakkerij, een pakhuis en graansilo's verrezen op het terrein tussen Nieuwe Prinsengracht, Weesperstraat (zie achterzijde van dit blad) en Nieuwe Kerkstraat. Het hele blok werd eind jaren tachtig gesloopt. In dezelfde periode werkten ze aan brouwerij de Gekroonde Valk, tussen de Hoogte Kadijk en de Nieuwe Vaart. Onder andere een magazijn met woningen, een mouterij, een brouwhuis, een ijsmachinegebouw, een taplokaal, een smederij en een azijnmakerij behoorden tot de inventaris. Alleen de replica van het beeld van de gekroonde valk op de Hoogte Kadijk herinnert hier nog aan.

Banden Service Ballering

Banden, Uitlaten, Accu's,
Schokbrekers, Trekhaken,
Uitlijnen, Remservice,
Balanceren en
Onderhoudsbeurten

A.P.K.Station

Plantage Doklaan 18-24
Tel 020-6241089

Particuliere praktijk van
**KINDER- EN JEUGD-
PSYCHOTHEAPEUTE**
(Overheidsgevestigd en 30 jaar ervaring)

voor hulp bij emotionele,
sociale en leerproblemen.
Bijzondere hulp bij
ADHD
Psychologisch onderzoek is ook mogelijk

LOES BANDSMA
Telefoon 020 - 622 54 78

Ontmoetingscentrum**Ontmoet je burens bij De Keyzer**

Czaar Peterstraat 12
1018 PR Amsterdam
www.amsta.nl

AMSTA
thuis in de stad

Ontmoetingscentrum De Keyzer biedt activiteiten en informatie voor ouderen en hun mantelzorgers. Ook buurtgenoten die behoefte hebben aan contact of moeite hebben hun dag in te delen zijn welkom! In het gezellige buurtrestaurant bereidt onze kok elke dag een gevarieerd menu. Ook zijn er drankjes, broodjes en kleine snacks. Het Ontmoetingscentrum is open van ma t/m vrij, 9-16 uur, het Buurtrestaurant van 11.30-19 uur (keuken sluit om 18.00 uur).

COSMETISCHE TANDHEELKUNDE

CEREC 3D. KLAAR IN SLECHTS 1 UUR

Praktijk voor cosmetische tandheelkunde, ook voor reguliere tandheelkunde en implantologie. Kijk voor meer informatie op de vernieuwde website:
WWW.COSMETISCHE-TANDHEELKUNDE.NL

PLANTAGE MIDDENLAAN 1, 1018 DA AMSTERDAM TEL: 020-4204367 MAIL: INFO@TANDARTSPRAKTIKKONING.NL

Eik & Linde

ruisend lommer
remedie tegen dorst en kommer

Eik & Linde Plantage Middenlaan 22 1018 DE Amsterdam
tel 020 6225716 fax 020 6125275 ook zaalverhuur
mail@eikenlinde.nl www.eikenlinde.nl

**De lekkerste
delicatessen
gewoon in de buurt.**

Elke maand een aanbieding
op smokehouse.nl!

FRANK'S SMOKE HOUSE
ambachtelijke rokerij en winkel in Amsterdam
Wittenburgergracht 303, Amsterdam

HOTEL PARKLANE **

Plantage Parklaan 16, 1018 ST Amsterdam
telefoon: 6224804
www.hotel-parklane.nl

**Buikdanswinkel
Jeanines Souk**

Czaar Peterstraat 107
www.buikdanswinkel.nl

Mooie sjaals, prachtige danskleding, sieraden en losse kralen en munten. Goede kwaliteit, leuke prijzen.

**Buikdansles
Studio Lijwits**

Laagte Kadijk 20
www.buikdanslesamsterdam.nl

**TABAKSSPECIALZAAK
DAAN & ELS**

SARPHATISTRAAT 65 t/o lijn 7 - 10
Geopend 7 - 18 uur ma-vrij

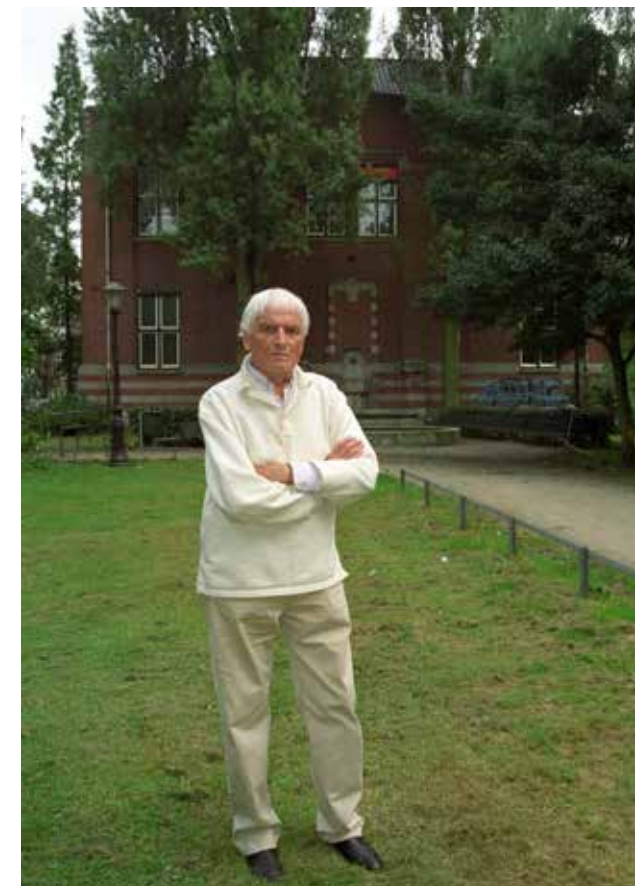
Grote sortering:
Cubaanse en Dominicaanse
binnen en buitenlandse sigaren.
Exclusieve dag en weekbladen.
Wenskaarten en aanstekers.

Niets gewonnen op je staatslot?
ELKE MAAND GEVEN WIJ
35x 1/5e STAATSLLOT KADO.

Helder & Holistisch
praktijk voor lichaamsgerichte therapie

massages
voor ontspanning en bewustwording

Marianne van der Staaij,
Holos @ massagetherapeut
Binnenkadijk 151, 1018 ZE Amsterdam
06 29422440 info@praktijkhh.nl
www.praktijkhh.nl

Herinneringstafel Adriaan Morriën**Zul je voorzichtig zijn?**

De dichter, schrijver en vertaler Adriaan Morriën (1912-2002) woonde en werkte op de Plantage Muidergracht 3.

LÉON DEBEN

Als herinnering is er een plaquette aangebracht op de muur van zijn vroegere huis. Ertegenover ligt het J.W. van Overloopplantsoen; het woord plantsoen doet de plek eigenlijk tekort. Het is meer een parkje met een overdaad aan groen langs het water van de Nieuwe Keizersgracht naast een oude unieke muurfontein in de zijmuur van het voormalige Zeemanlaboratorium. De muurfontein wordt gemarkeerd door twee karakteristieke beelden van John Rädecker (1885-1956, o.a. monument op de Dam), de Dag en de Nacht: een hoofd met open en een hoofd met dichte ogen.

Met de hulp van het Amsterdams Fonds voor de Kunst is er enkele jaren geleden een mooie hardstenen herinneringstafel geplaatst ter nagedachtenis aan Morriën. Zijn dochter Adriënne heeft deze ontworpen. Op de tafel is een van zijn bekendste gedichten, Afscheid, afgedrukt, maar helaas zijn de letters inmiddels onleesbaar geworden. De tafel wordt nu vaak als picknicktafel gebruikt en is bedekt met graffiti. Het zou de gemeente sieren als ze een keer de letters zou willen opwerken, zodat het gedicht weer leesbaar zou zijn. Daarom drukken we het gedicht Afscheid hier af. ☺

FOTO'S: BRUNO VAN MOERKERKEN

Zul je voorzichtig zijn?

Ik weet wel dat je maar een boodschap doet
hier om de hoek
en dat je niet gekleed bent voor een lange reis

Je kus is licht
je blik gerust
en vredig zijn je hand en voet

Maar achter deze hoek
een werelddeel,
achter dit ogenblik
een zee van tijd

Zul je voorzichtig zijn?

Hoe de straat zijn oorspronkelijke gezelligheid terugkrijgt

De Czaar Peterstraat bruist weer!

Afgelopen jaar openden in de recent gerenoveerde winkelpanden in de Czaar Peterstraat weer een aantal nieuwe hippe winkels. Naast de al bestaande winkels en bedrijven beschikt de straat nu ook over een kinderschoenenwinkel, een winkel in vintage-meubelen, een bloemist, een winkel in kaas-specialiteiten en een heuse conceptstore waar je kleding en meubels kan kopen en tegelijk koffie kan drinken. En dat blijft niet onopgemerkt. Zelfs de Linda heeft de straat gespot. De mandjes met bloemen aan de bomen geven de straat een Franse uitstraling en nu de feestdagen in aantocht zijn hangt ook de feestverlichting weer boven de trottoirs. Een hele metamorfose voor de buurt die in de jaren tachtig en negentig nog gold als het afvoerputje van Amsterdam.

TITIA KOERTEN

BIJ DE PLANNEN voor de stadsvernieuwing op de Oostelijke Eilanden uit de jaren zestig en zeventig werd de Czaar Peterbuurt min of meer overgeslagen. De wijk bestond uit krappe woningen die aan het eind van de negentiende eeuw snel uit de grond waren gestampt, maar ze waren tenslotte nog geen honderd jaar oud. Terwijl er dus op Kattenburg en Wittenburg druk werd gesaneerd en herbouwd, werd de Czaar Peterbuurt in 1974 door de gemeente aangewezen als instandhoudingsgebied en dat betekende dat er voorlopig niets aan vernieuwing werd gedaan en de toenmalige bebouwing werd geacht nog dertig jaar mee te kunnen. Woningbouwverenigingen en particuliere huiseigenaren investeerden vervolgens niet meer in vernieuwing, waardoor de buurt verloederde, een door-gangsbuurt werd en leegliep. Hierdoor moesten veel winkels hun zaken wel sluiten omdat er simpelweg geen klandizie meer was. Ook werd begin jaren tachtig vanuit de gemeente bepaald dat de winkels als een soort winkellint op de Eilandenboulevard moesten worden gesitueerd en niet in de wijk zelf. Toen halverwege de jaren tachtig de woonblokken op de kop van de Czaar Peterstraat in dermate slechte staat waren dat sloop onontkoombaar was, moesten de winkeliers in die blokken kiezen of delen.

Ze werden gelokt met verhuispremies om zich op de Eilandenboulevard of Zeeburgerstraat te vestigen. Veel winkeliers vonden de verhuispremies aan de lage kant en wilden ook eigenlijk niet weg uit de buurt. Een aantal winkels

waagden toch de stap en zo kwamen de sigarenwinkel, de Volendammer Visboer en de drankwinkel op de Zeeburgerstraat terecht en de groentewinkel van Maijenburg en Slagerij Bosse op de Wittenburgergracht. Op Slagerij Bosse na, zijn al deze winkels inmiddels ter ziele. De bloemenwinkel van Rinus heeft eerst nog jarenlang bij de Oosterspeeltuin gestaan, voordat hij verhuisde naar zijn huidige plek bij de Oosterkerk. De een na de andere winkel verdween zo uit de straat, sommige winkels zaten er al bijna honderd jaar. De ooit zo drukke en gezellige buurt met de vele winkels – oud-bewoners konden er met smaak over vertellen – was op sterven na dood. De Eilander deed in 1985 verslag van deze ontwikkelingen: "Vroeger...tja daar heb je het weer, waren er in een blok, wat nu in sloop ligt, zo'n tien zaken gevestigd. Ja, u leest het goed tien zaken. Bij zo'n sloop gaat dat door je kop en je denkt dan: wat komt er voor terug? Er zijn nog winkels, hoe lang, dat kunnen we momenteel niet bepalen... boodschappen doen in de Czaar Peterstraat zal eens een legende zijn."

Toen ik halverwege de jaren negentig in Czaar Peterstraat kwam wonen waren er nog maar een paar winkels in de straat. De Czaar Peter Supermarkt, waarvan we grappend zeiden dat je daar alleen maar met roebels kon betalen, 't Amsterdammertje van Gerda en Tijmen de Haan en de Marokkaanse bakker waren de enige winkels waar je boodschappen kon doen. Voor het meeste was je aangewezen op de dichtstbijzijnde supermarkt buiten de buurt en de Dappermarkt. Verder was er nog een avondwinkel, een sigarenboer, een wasserette en een vaag tweedehands winkeltje

tegenover de Oosterspeeltuin. De achterkant van de straat zag er maar verlopen uit met de slecht onderhouden woningen en het kattenpension aan de buitenkant van de gevel. Hier was ooit Ciske de Rat opgenomen en inderdaad ademde dit stukje straat precies de sfeer van de troosteloze jaren dertig. Het einde van de straat eindigde in een soort niemandsland met veel geparkeerde auto's – want daar hoefde je niet te betalen –, een spoorwegviaduct en een weg die uitkwam op de Panamalaan met een verbinding naar de pas aangelegde Piet Heintunnel. De gedoogzone voor straatprostitutie was er vlakbij en als ik 's morgens vroeg naar m'n werk ging, keerden de prostitués, strompelend op hun hakken, huiswaarts. Er werd blijkbaar ook gedeald, want op een ochtend werd ineens met veel lawaai het café tegenover ons huis dichtgetimmerd: een drugspand.

Eind jaren negentig kwamen er nieuwe plannen voor de buurt. De gedoogzone werd verplaatst naar het Westelijk Havengebied, drugspanden werden opgerold en Woningbouwvereniging Eigen Haard had plannen om de vervallen huizen aan het einde van de straat te vervangen voor nieuwbouw. De blokken zouden in een dermate slechte staat zijn dat ze niet meer gerenoveerd konden worden. De buurt, wijzer geworden door de sfeerloze woonblokken zonder winkelpanden die in de jaren tachtig werden gebouwd, protesteerde heftig. Waarom moesten karakteristieke panden in de straat wijken voor nieuwbouw en kon er niet gewoon gerenoveerd worden? Daarnaast wilden ze meer variatie in huur- en koopwoningen en meer winkels in de straat. De buurtspiegel

die het wijkcentrum in 2005 in de buurt liet uitvoeren sprak duidelijke taal.

Woningbouwvereniging Eigen Haard is sindsdien al haar woonblokken in de Czaar Peterstraat langzaam maar zeker aan het renoveren. Waar renoveren door de slechte staat van panden echt niet meer haalbaar was, kwam nieuwbouw terug die aansloot bij het oorspronkelijke karakter van de straat. Zo werden de Dubbeltjespanden vervangen door nieuwbouw die door de rode bakstenen – weliswaar beton met steenstrips – authentiek aandoen.

Zowel in de nieuwbouw als de gerenoveerde panden kwam ruimte voor winkels en bedrijven, Vanaf dat moment streken winkeltjes, ateliers, koffientjes en marketingbedrijfjes neer in de straat. Bij elke oplevering van een nieuw gerenoveerd blok komen er weer nieuwe zaken bij en bruist de straat steeds weer een beetje meer. Voor een aantal zaken hoef je de straat nu echt niet meer uit: je kan hier naar de kapper, je kan je laten masseren, en er zijn trendy modewinkels voor kinderen en volwassenen. Geschenkenwinkels, vintagewinkels en een tuinontwerp-winkel; het is er allemaal. Voor de dagelijks boodschappen ga je weliswaar nog steeds de buurt uit naar de supermarkt, maar straks met de komst van de Vomar op de kop van de straat is dat eigenlijk ook niet meer nodig. En voor een lekker wijntje, kaasje, olijfolie en versgemalen espressokoffie kan je in de Czaar Peterstraat prima slagen. ☺

2001

2014

Kerstliederen (mee)zingen op het Kattenburgerplein

Zin in een sfeervolle avond zingen op een prachtig plein in Kerst sfeer? Kom dan op 19 december om 19:30 uur naar het Kattenburgerplein. "The Joyful Singers" zullen weer prachtige Christmas Carols ten gehore brengen en u mag vrolijk meezingen. Met glühwein van café Daan & Daan! 🍷

Kerstconcerten Muziekschool Amsterdam

De studenten van Muziekschool Amsterdam geven in de week voor de kerstvakantie kerstconcerten op verschillende locaties in onze buurt. Het zijn familieconcerten voor jong en oud en de toegang tot de concerten is gratis. Iedereen die alvast in de kerststemming wil komen mag deze concerten niet missen! Op maandag 15 december geven de eerstejaarsleerlingen van het Muziekplein een speciale kerstuitvoering in de muziekschool in Centrum/Oost, Nieuwe Kerkstraat 122. Het concert begint om 16:30 uur. Het Muziekplein is de logische start in het muziekonderwijs voor kinderen van 7 tot 10 jaar die beginnen met een instrument of zang. Dinsdag 16 december is er een familieconcert in de Muiderkerk, waar onze leerlingen bekende kerstliedjes spelen met verschillende instrumenten. Aanvang 19:15 uur. Iedereen is welkom! 🍷

Amsterdam Light Festival

Ook dit jaar wordt de Oostelijke Binnenstad weer ruimschoots betrokken bij het Amsterdam Light Festival. Ongeveer driekwart van de Illuminade wandelroute, die begint bij de Stopera, loopt door de Plantage- en de Weesperbuurt. De lichtobjecten zijn ontworpen door kunstenaars uit de hele wereld. De vindingrijkheid is adembenemend. Het resultaat is een haast feeëriek openluchtmuseum waar je door heen kan dwalen. Op 4 januari gaan de lichtjes weer uit.

Tot 19 januari is er ook een vaarroute door de hele binnenstad. Alle rederijen doen eraan mee. Er zijn verschillende opstaplocaties, maar de route staat vast: Amstel, Herengracht en terug via het Oosterdok. De kunstwerken lopen uiteen van gevelprojecties en brugversieringen tot drijvende lichtobjecten. Ga tussen al dat rondvaartbotengeweld liever niet met je eigen bootje! 🍷

De uitweg

HENRY KLOOSTRA

DE AVOND BEGON het al vroeg te sneeuwen. Vroeger zou het me blij hebben gemaakt, kerstavond. De dengeur, vrolijke gezichten, warmte, hartelijkheid, maar daar was nu geen enkele reden voor. Het deed me niets meer. Mijn besluit stond vast. Het hoefde voor mij niet meer. De scheiding, de torenhoge schulden, de deurwaarders, het was me allemaal teveel geworden. Daarom had ik voor deze uitweg gekozen. Ik had alles goed voorbereid.

Op tafel lag een lijst met aanwijzingen voor de verdeling van mijn schamele bezittingen. Een laatste brief, naar de huisarts en naar mijn zus, op de bus gedaan. De verwarming uitgeschakeld. De voordeur op een kier gezet. Een stevig touw, met aan het einde een schuiflus, vastgemaakt aan een spijl van de trap naar boven, en daaronder een barkruk om op te gaan staan. Daarna de stekkers van de telefoonbeantwoorder en de telefoon uit het stopcontact getrokken. Zo kon er niets meer mis gaan.

Elf uur. Het was zover. Na een laatste blik naar buiten, waar al een dikke laag sneeuw lag, klom ik op de hoge kruk. Ik deed de strop om mijn hals, en trok hem strak. Juist wilde ik de barkruk onder mijn voeten vandaan schoppen, toen er gerinkel klonk. De telefoon. Maar dat kón toch niet? Er was toch helemaal geen verbinding meer? Na vijf keer rinkelen klikte de telefoonbeantwoorder aan en hoorde ik mijn eigen boodschap. Verder niets. En dan een klik.

Hoe kón dit? Zonder aansluiting? Nou ja, ik wilde er niet bij stil staan, ik hoefde dit niet te begrijpen. Weer trok ik

de lus strak om mijn hals. Ik wiebelde flink zodat de barkruk om zou vallen. Hé, de telefoon ging wéér over. Nogmaals hoorde ik mijn eigen boodschap. En dan ineens een stem: "Jongen, doe het níét!" De stem van mijn moeder, die al 13 jaar dood was. "Doe het niet, jongen," ging de stem voort, "het is hier koud en eenzaam, er is niets om te lachen hier; blijf waar je bent." Daarna was er weer die klik.

Ik begon te trillen over m'n hele lijf. Ik trok de lus weg van mijn hoofd, sprong van de barkruk af en greep de telefoon. Het toestel zat écht nergens meer aan verbonden. Verdwaasd zakte ik in een leunstoel. Ik begon zacht te schreien. Verdorie, mijn oude moeder, een stem uit het graf..., dat was toch onmogelijk!

"Hallo," hoorde ik vanuit de gang, "is daar iemand? De deur staat open." De buurvrouw van verderop de galerij kwam binnen. Ze keek wat rond, haar blik gleed langs het touw en langs de barkruk. Ze keek me aan, trok een stoel naar zich toe en kwam naast me zitten. Wel een kwartier lang zaten we daar te zwijgen, tot ze zei: "Je heet toch Jelle, niet?" En zonder het antwoord af te wachten: "Ik ben Agnes." "Zal ik eens een lekkere kippensoep voor je gaan maken, en zullen we wat muziek gaan luisteren, of wat gaan wandelen in de sneeuw, een beetje kletsen en lachen?"

Ik keek haar aan. Wat een leuk en lief mens was ze, besefte ik ineens. We waren elkaar vaak tegengekomen in de lift en hadden dan steeds beleefd gegroet. Meer niet. En nu, ineens, zat ze naast me, en wilde kippensoep voor me maken. "Ja," mompelde ik beschroomd, "ik heet Jelle, dat klopt, en die kippensoep, dat is warempel een goed idee." Ze trok me overeind. "Kom mee," zei ze, "naar mijn huis, daar is het warmer." 🍷

Hulprij Amsterdam zoekt vrijwilligers!

De feestdagen zijn voor veel mensen lastige dagen. Niet voor iedereen is kerst een feest. Eenzaamheid, familieperikelen en 'feestdagenstress' kunnen je dag en nacht bezighouden. Hulprij Amsterdam is dé chat- en telefonische hulpdienst voor Amsterdammers die een gesprek willen op ieder moment van de dag of nacht. Goed opgeleide vrijwilligers zijn 24 uur bereikbaar op 020-675 75 75, ook tijdens de feestdagen.

Hulprij Amsterdam zoekt dringend vrijwilligers die goed kunnen luisteren en die bereid zijn om een aantal uren per week op wisselende tijden, een telefoon- of chatdienst te doen. De diensten zijn naar eigen agenda in te vullen. Hulprij Amsterdam is zeven dagen per week, 24 uur per

dag bereikbaar voor iedereen die behoefte heeft aan een anoniem en vertrouwelijk gesprek via de telefoon of chat. Ieder jaar neemt het aantal gesprekken toe. Soms gaan gesprekken over alledaagse dingen, soms over ingrijpende gebeurtenissen. Veel voorkomende onderwerpen zijn eenzaamheid, angst, gezondheid en relaties. De vrijwilligers van Hulprij Amsterdam komen goed beslagen ten ijs, voordat ze aan de telefoon of chat aan de slag gaan. Ze volgen eerst een basistraining waarin theorie en praktijk wordt gecombineerd. Gemiddeld vraagt het werken bij Hulprij Amsterdam 22 uur per maand. Binnenkort start de training voor nieuwe vrijwilligers. Belangstelling? Kijk op www.hulprijamsterdam.nl of bel tijdens kantooruren naar 020-6758888. 🍷

Als ik maar weg was en onvindbaar

“Ik was twintig, sprak alleen Frans en was nog nooit eerder naar het buitenland geweest. Ik had ook geen idee waar ik terecht zou komen, hoe lang ik daar zou blijven en wat ik daar in hemelsnaam zou gaan doen. De enige spijt die ik eenmaal in de trein voelde, was dat ik mijn zus niet mee had kunnen nemen.” Hoe Nicole Poisson haar ouderlijk huis ontvluchtte en in Amsterdam terecht kwam.

ANNEMARIE KEJA

IK LEER NICOLE kennen in de Spar in de Nieuwe Kerkstraat waar zij al jaren als caissière werkt. Zij spreekt vloeiend Nederlands met een schitterend Frans accent. Op een middag kom ik haar tegen bij een terras en we raken aan de praat. Ik vraag haar hoe zij vanuit Frankrijk in Amsterdam terecht is gekomen.

“Ik heb in Parijs bepaald geen fijne jeugd gehad: mijn moeder was alcoholiste en mijn vader was onbetrouwbaar en keihard voor zijn kinderen. Ik had twee broers en een lichamelijk gehandicapte zus. Eigenlijk was zij de enige

in het gezin waar ik een goede band mee had. Het raakte me dan ook heel erg dat zij op een dag ineens niet meer thuis woonde. Het bleek dat mijn ouders haar naar een tehuis hadden gebracht, maar ons werd niets verteld; ze was gewoon verdwenen. Toen we haar bezochten zag ik dat ze het goed had in dat tehuis. Ze leerde lopen en praten en had duidelijk een heleboel vrienden. Voor haar geen scheldkannonades, hysterische taferelen en onverwachte woede-uitbarstingen meer van mijn vader. En ook geen laveloze moeder die dagenlang op de bank lag en ons regelmatig vergat eten te geven. Ik wilde al lang weglopen van huis en deed wel eens een poging, maar ik was nog minderjarig en mijn vader liet me dan opsporen door de politie. Als ik werd teruggebracht zei hij: “Ik weet jou altijd te vinden. Jij komt nooit van me af!” Op 1 januari 1975 veranderde de Franse meerderjarigheidswet van twintig naar achttien jaar. Hier lag mijn kans. Nu kon ik eindelijk weg: van mijn ouderlijk huis, van mijn vader en weg uit Frankrijk. Ik wilde nooit meer gevonden worden en die mogelijkheid lag nu eindelijk binnen mijn bereik. Ik woonde vlak bij het

Gare du Nord en ik pakte de eerste de beste trein die klaar stond voor vertrek. Het maakte me niet uit waar ik heen zou gaan. Als ik maar weg was en onvindbaar.” De trein ging naar Amsterdam.

“Ik herinner me dat ik omstreeks elf uur 's avonds op het Amsterdam CS aankwam, dat de overblijfselen van kerst en oud en nieuw me op het Damerak welkom heetten en ik een overwelkend gevoel van vrijheid ervoer.” Nicole's onafhankelijke leven kon beginnen. Ze leerde Nederlands en vond vrij snel een baan in een hotel als schoonmaakster. Toen ze de taal eenmaal wat beter beheerste kon ze aan de slag in de horeca. Na de geboorte van haar tweede kind vond ze werk bij de supermarkt van Ton Immink, die later is overgenomen door de Spar. Daar werkt ze nu nog steeds met veel plezier.

Nicole heeft haar familieleden sinds haar vertrek nooit meer gezien, maar daar heeft ze vrede mee. Ze heeft haar leven hier met zoon, dochter en kleindochter en voelt zich Amsterdamse.

FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

Een schort met een verhaal

Vraag kinderen uit één gezin een bepaald verhaal uit hun jeugd te vertellen en je krijgt verschillende dingen te horen. Ook van het verhaal hieronder hebben wij verschillende versies. Wat mama ons vertelde en wat ze wegliep, was afhankelijk van het moment. Onze leeftijd zal hebben meegespeeld en haar eigen stemming. Soms was het niet de bedoeling dat we het verhaal hoorden, maar juist dan zaten we met gespitste oren te luisteren als ze het aan een derde vertelde.

RINEKE VAN DAALEN

IN DE ZOMER van 2013 ruimen we mama's huis aan de Nieuwe Keizersgracht leeg. Ze heeft daar de laatste achttien jaar van haar leven gewoond en ze is daar overleden. Het huis staat op de plaats waar vroeger het Nederlandsch Israëlitisch Ziekenhuis stond. Daar heeft ze in de oorlog een poos als analiste gewerkt, samen met haar familie. Haar vader werkte als portier, haar moeder als assistente in het laboratorium en haar broer was koksmatje. Het was een van de weinige plaatsen waar Joden nog mochten werken. Ze vertelde ons er weinig over. Een enkele anekdote, zoals het verhaal van de hoogleraar die zo verguld was met de nieuwe uitvinding van DDT, dat hij het wondermiddel tegen luizen en vlooiën enthousiast op de hoofden van zijn medewerkers strooide.

Op 13 augustus 1943 werd het ziekenhuis ontruimd en de zieken en het personeel werden op transport gezet. Het was een van de laatste razzia's in Amsterdam. Onze familie had het geluk dat ze wist te ontkomen. Opa en oma stapten in een bus die bestemd was voor mensen met een besmettelijke ziekte. Zodra ze kans zagen, gaven ze elkaar een arm en liepen vastberaden weg, geholpen door een Duitse soldaat die de andere kant op keek. Mama's jongste broer zocht zijn toevlucht in hun eigen huis. Mama bleef nog een nacht om de achtergebleven zieken te verzorgen. Op de 14e augustus vluchtte ze weg en verstopte zich in een wc in een van de leeggehaalde huizen in de Peperstraat, in de Jodenbuurt van Amsterdam. Ze werd daar door Duitsers uitgehaald en in een trein richting Westerbork gezet. Tegenover haar zat een man die haar vroeg of ze nog familie in Amsterdam had. Hij wilde zelf niet vluch-

ten, omdat zijn vrouw en zijn zoontje in Westerbork zaten. Maar hij spoorde mama aan om zo snel als ze kon uit te stappen. “Je hebt een uniform aan, je kan zo doorgaan voor iemand van het Rode Kruis. Klim daar achterin die Rode-Kruis-auto met brood.” Mama deed wat hij zei en zo redde deze onbekende man haar leven. Ze werd nog een keer geholpen: de broodvervoerder zette een grote broodmand over haar heen en zo verliet ze het station. Op de Reguliersgracht kende ze mensen waar ze zou kunnen onderduiken: papa en zijn tweelingzuster. Daar liet ze zich afzetten en de rest van de oorlog is ze daar ondergedoken geweest.

In 2012 is ze overleden. Bij het opruimen van haar huis, komen we in een kartonnen doosje een keurig opgevouwen en gestreken schort tegen. Ontroerd realiseren we ons wat we hebben gevonden. Hier in haar onttakelde huis waar ze zelf niet meer is, hebben we het uniform in handen dat ze bijna zeventig jaar geleden bij de ontruiming van het ziekenhuis heeft gedragen. Voor ons maakt het schort haar vlucht tastbaar. Voor haar is het een relikwie dat ze al die jaren heeft gekoesterd, maar dat ze ons nooit heeft laten zien. Ze heeft ons alleen het verhaal dat erbij hoort verteld, onnadrukkelijk, als een van de dingen die haar in de oorlog zijn overkomen. Ze vertelde het terloops en in flarden, gestandaardiseerd, zonder veel emoties. Zo heeft ze de regie over haar eigen verhaal gehouden. Het schort hebben we gefotografeerd en aan het Joods Historisch Museum gegeven.

[Personeel van het Nederlands Israëlitisch Ziekenhuis. De vrouw rechts vooraan op de foto draagt een schort als de moeder van Rineke van Daalen.](#)

FOTO: COLLECTIE JOODS HISTORISCH MUSEUM, AMSTERDAM

Lezing “Maak van je goede voornemens goed geslaagde voornemens”

Hoe beter het voornemen, des te groter je slaagkans. Dit is de gedachte achter de interactieve lezing op vrijdagmiddag 9 januari 2015 in buurtcentrum “De Witte Boei”. De bijeenkomst duurt van 14.00 uur tot 15.30 uur.

Er valt heel wat te ontdekken, o.a.:

- Hoe kom ik tot een goed voornemen?
- Hoe vermijd ik valkuilen bij het maken van goede voornemens?
- Kan ik de kwaliteit van mijn leven verbeteren zonder goede voornemens?

Deze lezing is interactief. Behalve luisteren kun je ook meepraten. Breng gerust je eigen goede voornemen mee. De spreker van deze middag is gedragsdeskundige Manon Oosterhof. Zij helpt mensen om meer plezier in hun werk en hun dagelijks leven te krijgen.

Na deze lezing heb je geleerd hoe je stap voor stap een goed voornemen kan maken.

Jouw goede bedoeling wordt een ‘doe-het-zelf-plan’ waarmee je direct aan de slag kan.

Zin om mee te doen? Laat het niet bij een voornemen en geef je meteen op via workshopwerkplezier@gmail.com

9 januari 2015

14.00 – 15.30 uur buurtcentrum “De Witte Boei”
(Kleine Wittenburgerstraat 201, 1018 LT Amsterdam)

Spreker: Manon Oosterhof

Prijs: € 12,- en na 19 december:

€ 14,50. Aanmelden via

workshopwerkplezier@gmail.com

Meer informatie:

www.manon.coacht.nl

OP SOOP SOOP SOOP

Tussen servet en tafellaken

In de soop is altijd wat te doen. Het gonst er van de bedrijvigheid dóór vrijwilligers vóór vrijwilligers en dat is niet altijd in de hand te houden. De belangstelling voor de soop-activiteiten is zo groot, dat belangstellenden regelmatig te horen krijgen dat er geen plaats meer is in een cursus of bij een evenement. Waarom wordt er niet uitgebreid?

WOUT ROS

Ten eerste speelt bij evenementen de veiligheid een belangrijke rol. De Gelagkamer is met ongeveer 50 bezoekers al vol. Grotere aantallen leveren bij ontruiming, in geval van calamiteiten, problemen op. Er is dan ook altijd de discussie intern om te kijken naar meer ruimte en expansie. Om de activiteiten toegankelijk te houden voor iedereen willen we echter niet meer kosten maken.

Ook kunnen de organisatoren en docenten niet zomaar extra worden belast. Het blijft immers vrijwilligerswerk en iedereen spant zich in zonder enige vergoeding.

Cursisten verwachten dat hun cursus goed is georganiseerd en dat de groepen klein genoeg blijven om goed te kunnen leren en werken. De docenten willen daarnaast ook nog dat hun bijdrage plezierig blijft: het moet geen routinewerk worden.

Op dit moment zijn er bijna 100 vrij-

willigers actief in de organisatie, de bardienst, de kunst- & cultuuractiviteiten en de cursussen. Wat altijd wordt geroemd is de intieme gezelligheid bij de soop. Groter groeien betekent dat ook dit dreigt te verdwijnen. Wat bij groter worden direct om de hoek komt kijken is meer taaksplitsing en daarmee bureaucratie. Er komen meer lagen in de organisatie en er moet meer vergaderd worden. Organisatoren zijn niet meer direct aanspreekbaar en nieuwe initiatieven ondervinden hinder door ingewikkelder besluitvorming. Dat willen we geen van allen.

We kiezen dus bewust voor kleinschaligheid met het gevolg dat we voortdurend tegen de capaciteitsgrenzen aanlopen.

Dat wil dus niet zeggen dat we zijn gestopt met nadenken. Alle mogelijkheden die we kunnen benutten om de ruimten die beschikbaar zijn beter te gebruiken, worden steeds weer heroverwogen. Dat moet ook wel, want het zou zonde zijn als we een nieuw initiatief van een vrijwilliger voor een activiteit niet zouden kunnen honoreren. Juist dat maakt de soop zo aantrekkelijk. Bezoekers van De Gelagkamer kunnen daarvan meepraten en zijn het snelst op de hoogte van wat er op komst is. Maar ook op onze website zijn de resultaten van onze overwegingen te vinden. Onder de knop “soop-actueel” wordt het allerlaatste nieuws gepubliceerd. Het is wel gezellig, zo tussen servet en tafellaken. ☺

Verder in de SOOP

De kerstinloop is ieder jaar een veelgeprezen plezierige bijeenkomst op 2e kerstdag. Ook dit jaar kunnen buurtbewoners die niet weggaan, even gezellig buurten in De Gelagkamer op vrijdagmiddag 26 december vanaf 14.00 uur. Op donderdag 1e kerstdag is de soop gesloten. Ook de buurtborrel, die altijd op de laatste donderdag van de maand wordt georganiseerd, gaat deze keer in december dus niet door.

In De Gelagkamer is in december en januari de expositie De Amstel en omgeving met werk van Robert Brandes te zien. Die is zeker de moeite waard om te komen bekijken. De soop is iedere werkdag geopend van 11:00 tot 17:00 uur.

Sociaal Wijkteams
Spil in de buurt

Buurtspreekuur Plantage- Weesperbuurt

HUIS van de BUURT

Café Eik en Linde
Plantage Middenlaan 22

Elke woensdag 11-12 uur

Voor al uw vragen over en ideeën voor de buurt. Of gewoon, om kennis te maken. Kom meepraten met buurtgenoten, de wijkagent, het sociaal wijkteam en anderen.

Het buurtspreekuur wordt georganiseerd door het Sociaal Wijkteam Centrum Oost, de Plantage Weesperbuurt Vereniging en de Stichting tussen Amstel en Artis, met dank aan café Eik en Linde.

Sociaal Wijkteam Centrum Oost,
Huis van de Buurt de Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201
tel 622 38 79 – witteboei@ijsterk.nl
www.sociaalwijkteamamsterdam.nl

Pluspunt De Witte Boei: een werkplaats & een doe-het-zelfinloop

Hebt u moeite om zelf een brief te schrijven? Weet u niet hoe u een formulier moet invullen? Vindt u het moeilijk om instanties te bellen of vindt u het lastig om iets op te zoeken op de computer? Dan is het Pluspunt iets voor u.

Ook voor vragen over financiële en administratieve zaken en/of over uw woonomgeving of buurt, kunt u bij het Pluspunt terecht.

U werkt zelf met een computer, telefoon of met wat u nodig heeft. Medewerkers van het Sociaal Wijkteam Centrum-Oost helpen u eventueel op weg met advies en ondersteuning, zodat u de oplossing vindt voor uw vraag.

Elke dinsdag en donderdag
Het Pluspunt is elke dinsdag en donderdag, 9.30 tot 11.30 uur.
In de kerstvakantie is er alleen Pluspunt op dinsdag 22 december.

Huis van de Buurt de Witte Boei
Kleine Wittenburgerstraat 201
Tel. 020-6223879
www.sociaalwijkteamamsterdam.nl

FOTO: MILA WYBENGA

Kerstvakantie Witte Boei – 22 dec t/m 2 jan

De Witte Boei is beperkt open:
maandag 22 dec, 10-16.30 uur
dinsdag 23 dec, 9-16.30 uur (wel pluspunt)
maandag 29 dec, 11-17 uur
dinsdag 30 dec, 9-16.30 uur (geen pluspunt)

Alle medewerkers van de Witte Boei wensen u heel fijne feestdagen en een mooie jaarwisseling.

Voor in de agenda

Buurtsoep van Bart: elke dinsdag vanaf 12.30 uur, Witte Boei. Kosten € 1,-. Vegetarisch of vlees (halal) - actuele info via Facebook.

Repair Café: elke eerste woensdag van de maand, 14-17 uur, Witte Boei.

Plantage Weesperbuurt Overleg: data 2015 nog onbekend, 20 uur, Café Eik en Linde. Informatie en vergaderstukken via www.buurtorganisatie1018.nl/plantage-weesperbuurtoverleg en pwo@buurtorganisatie1018.nl

Buurtoverleg Oostelijke Eilanden & Kadijken: woensdag 21 jan., 20 uur, Huis van de Buurt de Witte Boei, grote zaal. Informatie en vergaderstukken www.buurtorganisatie1018.nl/eilandenoverleg en eilandenoverleg@buurtorganisatie1018.nl

Orden je post: hulp bij administratie/post, elke laatste donderdag van de maand, 13-15 uur, Witte Boei, €1 per keer.

Advocatensprekuren: gratis eerste advies, elke eerste & derde donderdag van de maand, tijdens het Pluspunt, 9.30-11.30 uur, Witte Boei.

Afscheid Pim van 1018

“Vanwege veranderingen bij het wijkgericht werken, werk ik per 2015 bij het Sociaal Wijkteam West (Jordaan, Haarlemmerbuurt, Westelijke Eilanden). Ook mijn werk voor het Wijksteunpunt Wonen eindigt dan (woonsprekuren, ondersteuning bewonerscommissies etc). Ik heb 8,5 jaar met veel plezier gewerkt in de oostelijke binnenstad, als buurt (opbouw)werker en bewonersondersteuner. Op donderdag 13 november vond een gezellig samenzijn plaats om terug te kijken op mijn werk in onze buurt. Ik wil iedereen bedanken voor hun komst en mooie woorden, en ik wens deze buurt het allerbeste toe. Voor mij is het nu tijd voor nieuwe avonturen in de Jordaan.”

Pim van Galen

FOTO: ARCHIEF WCOB

Buurtsprekuren verhuisd

Voortaan is het buurtsprekuren Plantage-Weesperbuurt in café Eik en Linde, Plantage Middenlaan 22, elke woensdag, 11-12 uur.

Na jarenlang bivakkeren tussen de al grotere stromen studenten in het CREA Café en het mooie terras aan het water, zoeken we een wat rustiger plekje op waar we makkelijker kunnen praten. Café Eik en Linde is zo vriendelijk ons ruimte te bieden. We zijn het CREA Café natuurlijk zeer erkentelijk voor hun gastvrijheid. Meer info: www.buurtorganisatie1018.nl

Vervolg watertuinen

De lezing op 23 oktober 2014 over watertuinen, gehouden door Frans Jacques, de maker van de tuinen, was druk bezocht en boeiend. Tijdens het projecteren van zijn afbeeldingen kon men vragen stellen hetgeen leidde tot een levendige sfeer. Men zag de vervaardiging, beplanting, tewaterlating en het onderhoud in de stadsdelen Amsterdam Zuid en West. Goed voorbeeld doet goed volgen! Men kon gebruikte materialen in de hand nemen en folders meenemen. Bob Bennewitz, assistent-gebiedscoördinator Amsterdam Centrum Oost, was ook aanwezig. Nog dit jaar vraagt hij een vergunning aan voor uitbreiding van de tuinen in de Kattenburgervaart. Ook heeft het stadsdeel de aanschaf van een roeibootje toegezegd. Na afloop hebben zich negen vrijwilligers opgegeven om te helpen bij de diverse werkzaamheden. Wilt u ook een watertuin? Neem dan contact met ons op.

Watertuinen snoeien, voorjaar 2014

FOTO: KEES REUREKAS

Meer lezingen en films

De werkgroep Groen en Milieu organiseert regelmatig lezingen en films in de Witte Boei. In oktober ging het over watertuinen (zie hierboven); november

stond in het teken van de vleermuis. Op 18 december bekijken we de prijswinnende documentaire Groen Goud (2012) over hoe verwoestijning succesvol te bestrijden. En op donderdag 15 januari sluiten we aan bij het Jaar van de Bodem (van de Verenigde Naties) met A farm for the future (2009), een film van Rebecca Hosking. Zien we u dan ook?

Blijf op de hoogte en volg de werkgroep op Facebook. Of mail naar: werkgroepgroenenmilieu@gmail.com

De tijdelijkheid van een huurcontract

Op het woonsprekuren krijgen wij veel vragen over tijdelijke huurcontracten. De meeste huurcontracten worden afgesloten voor een jaar. Een huurovereenkomst voor bepaalde tijd kan door de verhuurder echter niet zomaar beëindigd worden. Na afloop van de overeengekomen termijn, loopt deze automatisch door. Er hoeft dus geen nieuw huurcontract getekend te worden.

Een huurovereenkomst kan tijdelijk zijn als de verhuurder gedurende een bepaalde periode de woning niet zelf kan bewonen. Bijvoorbeeld omdat hij of zij gaat werken of studeren in het buitenland. Dan kan die woning in de tijdelijke verhuur. De wet eist wel dat hij of zij de woning daarvoor zelf moet hebben bewoond, net hebben aangekocht of gehuurd. Ook de reden van de tijdelijkheid en een ontruimingsdatum moeten in het contract staan. Een minder vaak voorkomende vorm

van tijdelijke verhuur, is de overeenkomst 'naar aard van korte duur'. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als iemand uit de nood geholpen wordt, ofwel een soort vriendendienst. Rechters gaan daar in de praktijk heel terughoudend mee om. Tijdelijke overeenkomsten zijn ook mogelijk op basis van de Leegstandwet. Bijvoorbeeld bij voorgenomen verkoop, sloop of renovatie. Wel moet er dan een tijdelijke verhuurvergunning door de gemeente (B&W) zijn afgegeven. Zogenaamde campuscontracten zijn altijd tijdelijk en gekoppeld aan de duur van de studie. De meeste huurcontracten zijn echter voor onbepaalde tijd. Vragen over de status van uw huurcontract? Kom dan langs op het woonsprekuren.

Woonsprekuren en huurteam in de Witte Boei

Voor alle vragen over huren en wonen, kunt u elke dinsdag van 9-10 uur en woensdag van 15-17 uur en 19-20 uur terecht bij het woonsprekuren in het Huis van de Buurt De Witte Boei, Kleine Wittenburgerstraat 201. Tel: 622 76 98, centrum@wswonen.nl, www.wswonen.nl/centrum

In de kerstvakantie GEEN spreekuren in de Witte Boei. Wel in het Claverhuis: 22 t/m 24 dec, 14-16 uur en in de Boomsspijker: wo 24 en 31 dec, 14-17 uur.

Wat doet Burennetwerk?

Burennetwerk helpt buurtgenoten in Amsterdam die hulp nodig hebben en hulp willen geven met elkaar in contact te komen. Elke maand maakt Burennetwerk zo'n vijftig matches, maar toch merken ze dat mensen niet graag om hulp vragen. Maria, chronisch ziek, vroeg wel om hulp met haar tuin en organiseren na een moeilijker periode in haar leven en zo ontmoette ze Karlien (29). Een mooie match die voor beiden iets oplevert.

MAXIME KUIPER

Hoe zijn jullie bij Burennetwerk gekomen?

Karliën: 'Ik deed eerst wat voor een andere organisatie, Serve the City, en een vriendin van mij was al Goede Buur bij Burennetwerk. Door die twee kwam ik er eigenlijk mee in aanraking. Ik vind het fijn om met mensen uit mijn eigen buurt in aanraking te komen en een band op te bouwen.'
Maria: 'Ik had hulp van zorgorganisaties, maar dat werkte niet. Ze kwamen me helpen met schoonmaken, terwijl ik daar geen hulp bij nodig heb, maar daar moest ik wel voor betalen. Ik heb hulp nodig met spullen tillen en verplaatsen. Op een dag heb ik een zorgverlener gevraagd om me te helpen bij het zoeken naar initiatieven en zo kwam ik als eerste uit bij Burennetwerk en toen kreeg ik Karlien.'

Wat was de hulpvraag?

Karliën: 'Je had hulp nodig met de tuin, toch?'
Maria: 'Ja, en ik had hulp nodig met organiseren. Na een zware tijd wil ik het nu achter me laten en verder gaan, maar ik heb hulp nodig om alles op te ruimen.'
Karlien: 'Ik heb alleen de tuin gedaan

met een vriendin. Voor het organiseren heeft Burennetwerk iemand anders gevraagd.'

Hoe was jullie eerste ontmoeting?

Karliën: 'Het was hier in de tuin. Ik kreeg een mail dat iemand in mijn buurt hulp nodig had met de tuin en of ik dat met vrienden wilde doen. Daarna kreeg ik Maria's telefoonnummer en hebben we een afspraak gemaakt.'

Hoe vond je de eerste afspraak? Ik kan me namelijk voorstellen dat je bang bent weer teleurgesteld te worden na je eerdere ervaringen.

Maria: 'Ik heb veel meegemaakt. Het heeft me geleerd om niet veel te verwachten. Als het niet had gewerkt, was ik opzoek gegaan naar iets anders. Dit beviel, want ze waren vriendelijk, maar je moet natuurlijk afwachten wie ze voor je vinden.'

Dankzij Burennetwerk samen boodschappen doen. De hier afgebeelde vrouwen zijn niet Maria en Karlien, maar kwamen wel via Burennetwerk in contact.

Hebben jullie een bijzondere herinnering?

Karliën: 'Toen ik hier kwam met een vriendin, stond er een palmboom in de tuin.'
Maria: 'Ja, ik heb een palmboom. Het doet me denken aan thuis en ik vind het grappig. Ben je in Amsterdam en dan staat er ineens een palmboom in een tuin. Dat verwacht niemand en dat vind ik leuk.'
Karlien: 'Mijn vriendin wilde de boom snoeien, maar wist niet goed hoe. Maria vertelde dat je de haren moet afknippen. Daar waren we zelf nooit opgekomen en vonden we ook best raar. Zelf leer ik er ook weer iets van en dat vind ik leuk. Je kunt er beiden iets uithalen.'

Iedereen kan een goede buur gebruiken! Zoekt u ook een goede buur voor een klusje of bezoekje, of wilt u goede buur worden? Neem contact op met Burennetwerk 020-6239771 of ga naar www.burennetwerk.nl

Zo'n apparaat gun je toch een tweede leven?

Het overkomt iedereen wel eens. De stofzuiger houdt er zuchtend mee op, het trouwe koffieapparaat geeft de geest en –mogelijk het ergste dat je kan overkomen– je computer laat je aan je lot over. Ergernis of pure wanhoop maakt zich van je meester. Je eerste reactie is: weg met dat ding. Niet doen! Tenminste niet als er een Repair Café in je buurt is. Er is kans op een tweede leven voor het apparaat waar je in de loop der jaren toch aan gehecht bent geraakt.

JAN MEY

Ook in onze Oostelijke Binnenstad hebben we zo'n Repair Café. Iedere eerste woensdagmiddag van de maand is er gelegenheid om de Witte Boei binnen te lopen met kapotte spullen die misschien nog te redden zijn. Als wij daar een kijkje komen nemen, zijn er vier vrijwilligers druk in de weer. De woensdagmiddag is goed gekozen, want het stelt ook kinderen in staat enig technisch vernuft op te doen. Een paar basisscholieren staan er met hun neus bovenop als hun moeders strijkijzer wordt blootgelegd. Ingenieur-tjes in de dop? Je kan nooit weten. Misschien wordt hier de basis gelegd.

De vier reparateurs gaan geheel op in hun werk. Ze hebben hun eigen gereedschap bij zich, zoals een set schroevendraaiers, een spanningsmeter, een elektrisch boortje met hulpstukken. Het Repair Café oogt als een volwaardige werkplaats. Met een interviewtje moet je deze heren eigenlijk ook niet lastigvallen.

We steken ons licht dan ook op bij Naima Chekhchar, sociaal werker bij IJsterk, en van meet af aan begeleidster

van dit project. 'Ik had al vaak iets over Repair Café gehoord en wilde daar meer van te weten komen. Daarom besloot ik samen met de werkgroep Groen en Milieu in januari 2012 om een voorlichtingsavond te houden met Martine Postma, de bedenker van Repair Café. Haar Stichting Repair Café zet zich in voor duurzaamheid op lokaal niveau. De avond was een succes en leverde meteen een aantal medestanders op. Om het idee extra onder de aandacht te brengen, hebben we op de Groene Straatdag in mei 2012 een open lucht Repair Café georganiseerd. Daar kwamen veel mensen op af. Dit alles zorgde ervoor dat we sinds 5 september 2012 elke eerste woensdag van de maand van 14.00 tot 17.00 uur, een Repair Café in de Witte Boei hebben.'

Er is volgens Naima in deze tijd duidelijk behoefte om kapotte apparaten te repareren in plaats van weg te doen. Men is zich veel meer bewust van milieu en duurzaamheid. Het hele idee van een Repair Café in de buurt mag eigenlijk wel wat meer ruchtbaarheid krijgen. 'Ik zou heel graag handige mensen willen uitnodigen om als vrijwilliger ons clubje te komen helpen. We willen ook proberen om een avond open te zijn, zodat mensen met een baan overdag ook geholpen kunnen worden. En het zou natuurlijk helemaal mooi zijn om ook een Repair Café te organiseren in de Plantage- en Weesperbuurt. Want ik kan me voorstellen dat de Witte Boei een beetje ver is voor sommige mensen.' Dus, initiatiefnemers in die buurt worden van harte aangemoedigd om zich met ideeën en voorstellen bij haar te melden: n.chekhchar@ijsterk.nl. In het hele land zijn er al zo'n 1000 Repair Cafés.

Raadpleeg ook de informatie op www.repaircafe.nl

Goedemorgen, u bent?

Amsterdammers worden op zijn zachtst gezegd niet vrolijk van de wisselende contacten in hun gedeelde trappenhuis en op de stoep voor hun woning.

BRIGITTE VAN MEURS

DE VERHUUR VAN huizen aan toeristen en andere tijdelijke bewoners is niet goed voor de samenhang in de buurt, het geeft onrust en vaak ook overlast. Maar er

worden steeds meer woningen aangeboden voor tijdelijke huur, met name via websites als Airbnb en Wimdu. Niet alleen de bewoners vinden dat vervelend, de gemeente vindt het ontoelaatbaar dat veel aanbieders via deze sites zich niet aan de regels houden en geen toeristenbelasting betalen. De gemeente lijkt echter niet in staat korte metten te maken met de illegale verhuur. Controle is arbeidsintensief. Veel van die verhuurders zijn niet direct te traceren; adressen ontbreken vaak, de potentiële huurder moet het in eerste instantie doen met een stip op een kaart

en een foto van het interieur. Wat zijn precies de regels voor het verhuren van een huis? En wat is het verschil tussen vakantieverhuur, short stay en b&b (bed & breakfast)? 1018 zet het voor u op een rijtje.

Wie de regels overtreedt, kan een boete krijgen of een naheffing en in het ergste geval z'n woning kwijtraken. Overlast (herrie, drank- en drugsgebruik, rondslingerend afval en gevaarlijke situaties)? Bel: 14 020 of vul een formulier in op www.amsterdam.nl. Vermoedt u illegale verhuur? Vul het meldingsformulier woonfraude in, dat u op dezelfde website vindt.

Kortom er is nog een berg werk te verzetten Maar het begin is er. 🍷

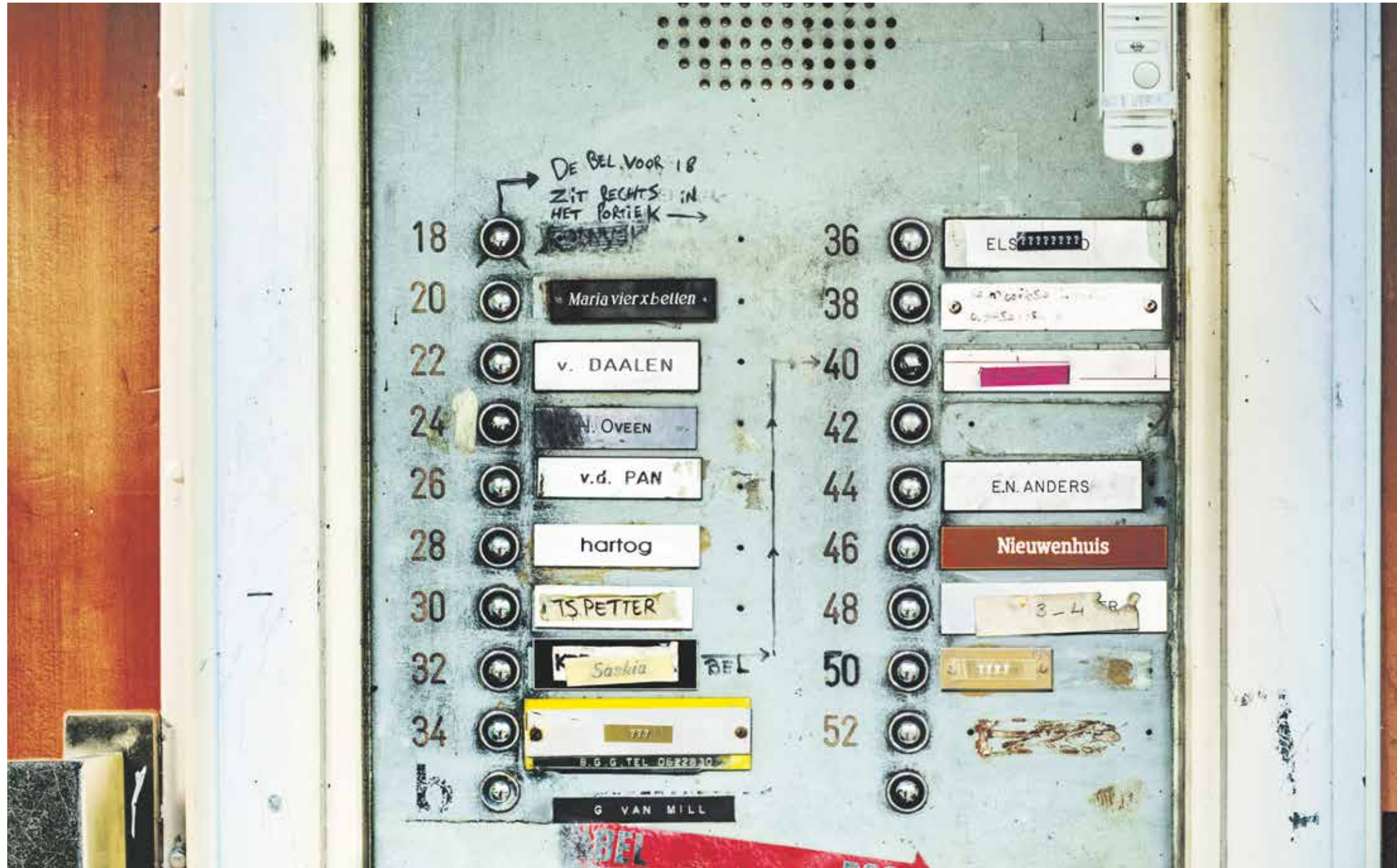

FOTO: MARIA HEIJENDAEL

Regels voor vakantieverhuur van een woning

- Voor vakantieverhuur is geen vergunning nodig
- Alleen degene die zelf in het huis woont, mag dit huis te huur aanbieden
- Verhuur mag alleen incidenteel, dat betekent maximaal zestig dagen per jaar
- Het betalen van toeristenbelasting is verplicht
- In het geval van een koopwoning is toestemming nodig van de VvE (zie de splitsingsakte. Overleg ook altijd met de VvE)
- In het geval van een huurwoning mag de woning alleen aangeboden worden als de verhuurder toestemming geeft (zie het huurcontract)
- Huizen van een woningcorporatie mogen nooit verhuurd worden aan toeristen
- Het huis moet brandveilig zijn
- De woning mag aan maximaal vier personen tegelijk verhuurd worden
- De huurders mogen geen overlast veroorzaken in de buurt

Regels voor short stay

- Short stay is niet bedoeld voor toeristen maar voor mensen die bijvoorbeeld vanwege hun werk een langere periode in de stad verblijven
- De minimale verblijfsduur is zeven nachten, de maximale zes maanden
- De verhuurder woont niet zelf in de woning
- Voor de verhuur van shortstaywoningen is een vergunning nodig die wordt afgegeven door het stadsdeel
- Shortstaywoningen mogen het hele jaar door verhuurd worden
- De woning mag verhuurd worden aan maximaal één huishouden of vier personen
- De verhuurder moet een administratie bijhouden

Regels voor bed & breakfast

- B&b betekent het tegen betaling aanbieden van logies en ontbijt
- Er mogen maximaal vier mensen tegelijk ontvangen worden
- Toeristenbelasting betalen is verplicht
- Maximaal veertig procent van het woonoppervlak mag gebruikt worden voor b&b
- De aanbieder woont zelf in de woning
- Het hebben van een b&b betekent het bedrijfsmatig gebruiken van een woning. Melden bij het stadsdeel en aanmelden bij de Kamer van Koophandel is verplicht
- Er moet een administratie bijgehouden worden

DE SAUNA-AVONTUREN VAN BALLABONA

Traditiegetrouw ga ik tussen Sinterklaas en kerst met mijn vriendinnen een dagje naar een wellness ergens in de regio, ditmaal Thermen Houten. Zo kunnen wij als dames onder elkaar eens de zaken doornemen.

We maken er dan echt een dagje van en het is er gratis parkeren. Onbe, Conchita, Maria del Mar en ik togen al rond half tien de stad uit in Mar's roestige Datsun Cherry. Haar kersverse lief Dieudonné moest eerst nog kilometers draaien met zijn taxidiensten, en zal pas bij borrel en diner aanhaken. Volgens Mar is hij nog saunamaagd, maar durfde hij best. Ik denk dat hij als strakke West-Afrikaan de show zal stelen tussen alle geblondeerde, getatoeëerde, en gepiercte lijven. Stiekem waren we erg nieuwsgierig.

Mar zag er nog het best uit van ons allen, maar zij was vroeger dan ook ster op de brug-ongelijk en het paard. Geen wonder dat ze nu met Dieudonné paaldanst.

In de kluisjesruimte vroeg Onbe of we op Bohemian Rhapsody of op Hotel California hebben gestemd voor de Top 2000. De tijd van lijstjes en terugblikken is al begonnen.

Ondertussen schreden wij voort van de lavendelsauna naar de opgietsauna waar wij snel in gesprek raakten met een lang dun stel, tegen de twee meter, die elkaar waarschijnlijk kenden van de naturistische club voor lange mensen, grapte Conchita in mijn oor.

Kerstinkopen lukte helemaal niet meer, zo beweerde het lange stel later in het zoutwaterbad. "Alleen nog maar kledingzaken, het is saai geworden. De collecties zijn beperkt en telkens wordt er verwezen naar de webshop, maar ja daar kan je niet passen en dan moet je weer thuis zijn voor de postbode." Nou daar konden we over meepraten. Vroeger waren er nog dvd-winkels zoals Fame en Virgin, met leuke muziek en arthouse films. Het is allemaal erg schaars geworden. Shoppen is niet meer wat het geweest was, treurde Onbe. "Je komt niet meer op ideeën".

Eenmaal gezeten in een grote blauwbetegelde jacuzzi werd het gesprek serieuzer en de lange dunne man stelde dat de economie nooit meer gaat groeien omdat de kooplust afneemt door gebrek aan leuke winkels om je geld in uit te geven. Conchita beaamde dat, ze heeft de pest aan internetshoppen en komt alleen nog maar bij supermarkten; haar geld blijft buiten de economie. Ze drukt weer op de knop om de spuitmonden te activeren. Telkens bestelde ze kleding die niet beviel, een vermoeiende aangelegenheid. Alleen transportbedrijven verdienen eraan.

Iedereen werd loom van de hitte en het gesprek begon in te zakken totdat Mar weer terug kwam, met haar lief aan de arm; ze was hem wezen oppikken bij de receptie. Hij zette zich tussen ons neer in het bubbelbad en zorgde voor wat welkome afleiding na deze heerlijke, lome dag. Terwijl wij zaten te zweten reed hij door de kou internetbestellingen rond en hij verdiende er prima aan. Hem horen we niet meer klagen.

Ineens vroeg hij, wijzend in de verte op een oude man met rode badjas, afgezet met witte kraag, of die niet wat te dik gekleed ging voor deze locatie. De toon voor een gezellige avond was gezet. 🌀

Ballabona Cucharón
E: ballabona@gmail.com
W: www.ballabona.wordpress.com

EINDHOVEN

Geboren en getogen in Eindhoven. De Tweede Wereldoorlog begint als hij vier en eindigt als hij acht jaar oud is. Met een Joodse onderduikster in huis best een heftige tijd. Wellicht is hij daardoor altijd gefascineerd geweest door de Tweede Wereldoorlog.

AMSTERDAM

In 1959 wordt hij Amsterdammer en werkt voornamelijk als voorlichter bij Amstel en Heineken. In 1980 neemt hij met Paul Verberne het buurtcafé Eik & Linde over, waar zij al vaste klant waren. In 2002 verhuist hij naar de Anne Frankstraat.

BUURT

De activiteiten in de buurt spreken Karel aan. Hij wordt bestuurslid en later voorzitter van de Plantage Weesperbuurtvereniging, werkt mee aan de buurtkrant en aan het Plantage Weesperbuurt Overleg (pwo) en ook aan het Buurtsprek uur op de woensdagochtenden. Hij behoort niet tot degenen die zeggen dat vroeger alles beter was. In de Plantage Weesperbuurt is in de loop der jaren veel veranderd en ook veel verbeterd.

BURGERPARTICIPATIE

Nu de overheid steeds meer terugtreedt en voortdurend moet bezuinigen, zijn organisaties als de Plantage Weesperbuurtvereniging en het pwo van groot belang. Ook het Stadsdorp Centrum Oost, als burenhelpeclub, is een uitstekend initiatief. Karel roept met name de jongere generatie op om toe te treden tot één of meerdere van genoemde clubs. Het hoeft niet veel tijd te kosten en je draagt bij om de buurt in de toekomst mooi en leefbaar te houden. 🌀

Het gezicht van 1018

KAREL WARMENHOVEN (78)
PLANTAGE-WEESPERBUURT

FOTO: MARIA HEIJENDAEL

Weesperstraat

Datum: 18 november 1988

Zicht op de Weesperstraat, westzijde, tussen de Nieuwe Kerkstraat en de Nieuwe Prinsengracht. De sloop panden zouden anno nu gekeesterd worden en omgebouwd zijn tot grote lofts. Tot ver in de jaren negentig werd industrieel erfgoed echter nog *rücksichtslos* gesloopt. 🚧

FOTO: BRUNO VAN MOERKERKEN

